

ЖҮЗЕТІСІ

ШҮЗЕТІСІ

№30 (8918)
жұма 29 шілде
2022 жыл

Eskeldi_eli@mail.ru

Ескелді аудандық қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық газеті. Газет 1930 жылғы 13 қазаннан шығады.

ПРЕЗИДЕНТ САУД АРАБИЯСЫНЫҢ ІСКЕР ТОПТАР ӨКІЛДЕРІМЕН ӨТКЕН ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ДӨНГЕЛЕК ҮСТЕЛГЕ ҚАТЫСТЫ

Мемлекет басшысының Сауд Арабиясына ресми сапарының екінші күні елдің іскер топтар өкілдерімен өткен инвестициялық дөңгелек үстелге қатысудан басталды. Екі елдің инвестиция, экономика, сауда және қаржы салаларындағы ықпалдастығын нығайту кездесудің негізгі тақырыбы болды, деп хабарлайды akorda.kz

Қасым-Жомарт Тоқаев жиынға қатысушыларға ілтипат білдіре отырып, Сауд Арабиясының Тақ мұрагері Мұхаммед бен Салман бен Әбделазиз Әл Саудпен өткізген кешегі кездесуінде сауда-экономикалық және инвестициялық ынтымақтастықты кеңейту жөнінде маңызды уағдаластықтарға қол жеткізілгенін айтты.

Президент мемлекеттеріміздің келешек экономикалық дамуға деген көзқарастары ұқсас екенін атап өтті.

– «Saudi Vision-2030» бағдарламасы мен біздің «Қазақстан-2050» стратегиясы экономиканы өртаратпандыру, шикізатқа тәуелділікті төмендету, адами капиталға инвестиция салу, түптеп келгенде, жоғары дамыған елдердің қатарына кіру арқылы ұлттық дамуға қол жеткізуді көздейді, – деді Мемлекет басшысы.

Президент Сауд кәсіпкерлеріне Қазақстанның экономикалық жетістіктері туралы мәлімет берді.

– Тәуелсіздік жылдары Қазақстанның ішкі жалпы өнімі 17 есе өсті. Бүгінде Қазақстан экономикасы Орталық Азиядағы барлық өзге елдер экономикасының жиынтық көлемінен асып түседі. Орталық

Азиядағы тауар айналымының 60 пайызға жуығы Қазақстанға тиесілі. Еліміздің халықаралық резерві – 90 миллиард доллар және ТМД бойынша жан басына шаққанда ең жоғарысы саналады. Шетелдік инвесторлар еліміздің экономикасына 380 миллиард доллардан астам қаржы құйды. Бұл Орталық Азия аймағына салынған жалпы инвестицияның 70 пайызын құрайды, – деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Мемлекет басшысы Қазақстанда Сауд Арабиясының қолдауымен білім беру, денсаулық сақтау, мәдениет және инфрақұрылым салаларында құны 120 миллион доллардан асатын бірқатар маңызды жоба жүзеге

асырылғанын жеткізді. Қазақстан Президентінің пікірінше, бұл сома мемлекеттеріміздің әлеуетіне сай келмейді.

Осыған байланысты Мемлекет басшысы ынтымақтастықты кеңейтудің мейлінше перспективті салаларын белгілеп берді. Ең алдымен, бұл екіжақты сауда-саттыққа қатысты.

– Біз жүргізген талдауға сәйкес Қазақстан машина жасау, шойын және болат өндірісі, сондай-ақ тамақ өнеркәсібі мен ауыл шаруашылығы сияқты салалар бойынша құны шамамен жылына 400 миллион доллар болатын шикізат тауарларының 100-ден астам түрін ұсына алады, – деді Президент.

Қасым-Жомарт Тоқаев Қытай, Қазақстан, Әзербайжан, Грузия және Түркия арасын жалғастыратын көлік-транзит және логистикалық мүмкіндіктерді, соның ішінде Транскаспий бағдарын өртаратпандыруды және кеңейтуді екінші маңызды бағыт ретінде атап өтті.

Оның пікірінше, ынтымақтастықтың мол әлеуетін экономиканың нақты секторында да пайдалануға болады.

– Қазақстан әлемде вольфрам қоры бойынша 1-орын, уран мен хром бойынша 2-орын алады, ал марганец, күміс, мырыш, қорғасын байлығы бойынша алғашқы бестікке кіреді. Бұл қорларды барлап, зерттеу керек. Қарқынды дамып келе

жатқан Қытай мен Оңтүстік Азия нарығына жақындығымызды ескере отырып, инвестиция салуға, шын мәнінде, бұл жақсы мүмкіндік. Бүгін біз барлау және өзірлеме жұмыстары үшін бағалы және түсті металдың 60-тан астам кен орнын ұсына аламыз, – деді Мемлекет басшысы.

Қазақстан мен Сауд Арабиясының мұнай химиясы, атом энергетикасы, жасыл сутегі өндірісі салаларын дамыту, ғарышты зерттеу жөнінде және басқа да бағыттар бойынша жоспары бар.

– Біз Корольдіктің Saudi Vision-2030 стратегиясы аясында өзінің ғарыштық бағдарламасын дамытуға деген ниетін қолдаймыз. Елдеріміздің ғарыш кеңістігін зерттеу және бейбіт мақсатта пайдалану саласындағы ынтымақтастық үшін тиісті құқықтық базасы бар. Қазақстанның аэроғарыш саласын дамыту үшін тәжірибесі де, әлеуеті де жеткілікті. Біздің компанияларымыз осы салалар бойынша Сауд Арабиясының мемлекеттік және жеке компанияларымен өзара ынтымақтастық орнатуға дайын, – деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Президент отандық агросектордың әлеуетіне де тоқталды.

– Қазақстан өсітін көлемі бойынша жан басына шаққанда әлемде екінші, жайылымдық жерлер жөнінен бесінші орын (180 миллион гектар) алады. Еліміз бидай өсіретін және ұн өндіретін 10 ірі мемлекеттің қатарына кіреді. Біз Корольдікке жоғары сапалы бидай, ұн және майлы дақылдарды тұрақты әрі ұзақ мерзімді жеткізуші елдердің бірі болуға дайынбыз, – деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

2-бет

ҚАЗАҚСТАНДА ПАЙДАЛАНЫЛМАЙТЫН АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ ЖЕРЛЕРІН ЖАППАЙ ҚАЙТАРУ ЖҰМЫСЫ ЖАЛҒАСЫП ЖАТЫР

ҚР Ауыл шаруашылығы министрлігінің күшімен 2022 жылдың 6 айында 904 мың га пайдаланылмаған немесе заңнаманы бұза отырып берілген жер мемлекет пайдасына қайтарылды (2021 жылы 430 мың га қайтарылды). Жыл соңына дейін тағы 5 млн га пайдаланылмайтын ауыл шаруашылығы жерлерін қайтаруды қамтамасыз ету жоспарланып отыр. Бұл туралы primeminister.kz сайтында хабарлады

Мемлекет басшысының тапсырмасы бойынша пайдаланылмаған және заңнаманы бұза отырып берілген жерлерді қайтару жөніндегі жұмыс комиссиясы құрылды. Қазіргі уақытта бірнеше бағыт бойынша жұмыстар қатар жүргізіліп жатыр: барлық облыстарда құқық қорғау және мемлекеттік органдарды тарта отырып ведомстволық топтар құрылды; 7,45 млн га алаңда 2 584 субъектіге қатысты «жаппай қауіп» шеңберінде Жер ресурстарын басқару комитетінің аумақтық бөлімшелерінің тексерулер жүргізуін кездейтін ауыл шаруашылығы министрінің бұйрығы қабылданды. 1 млн 517 мың га алаңда жер пайдаланушыларға қатысты 601 жоспардан тыс тексеру жүргізілді, 680,9 мың га жерге қатысты тағы 57 материал ҚР Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің басқармаларында тіркеу сатысында тұр. 2021 жылы 210 мың га алаңда жер пайдаланушыларға қатысты 177 жоспардан тыс тексеру тіркелді.

Мемлекет пайдасына қайтарылған жерлерді одан әрі аграрлық сектор өкілдеріне тікелей пайдалануға беру үшін жергілікті атқарушы органдар (әкімдіктер арқылы) бөледі.

ПРЕМЬЕР-МИНИСТР ПОРУЧИЛ РАЗВИВАТЬ ШКОЛЬНУЮ МЕДИЦИНУ

ЖЕТІСУ ОБЛЫСЫНДАҒЫ ЭПИДЕМИОЛОГИЯЛЫҚ ЖАҒДАЙ

Пандемия басталғаннан бері аймақта 37 015 КВИ жағдайы тіркелді, оның ішінде 28 212 жағдай симптомды және 8803 жағдай симптомсыз болып тіркелген.

Сонғы тәулікте 123 жағдай тіркелді, өсім қарқыны 0,3% - ды құрайды. Оның ішінде ауру белгілері бар 114 жағдай және 9 симптомсыз жағдай анықталды. Ересектер арасында 92, 14 жасқа дейінгі балалар арасында 31, оқушылар арасында 3, медициналық қызметкерлер ара-

сында 1 жағдай, оқытушылар арасында 3 жағдай және күш құрылымдарының қызметкерлері арасында 2 жағдай тіркелді.

Облыс өңірлері бөлінісінде КВИ аурушандығы Ақсу ауданы - 4, Алакөл ауданы - 12, Ескелді ауданы - 11, Қаратал ауданы - 6, Кербұлақ ауданы - 3, Көксу ауданы - 8, Панфилов ауданы - 11, Талдықорған қаласы - 60, Текелі қаласы - 8. Бүгінгі таңда облыста вакцинаның алғашқы дозасын алғандар саны 316 991 адамға

жетті, бұл иммундауға жататын ересек тұрғындардың 82,4% - ын құрайды. Ал екінші компонентті 305 273 азамат немесе 79,3% алды.

Сонымен қатар, облыста ревакцинация бойынша белсенді жұмыстар жүргізілуде. Статистика бойынша 28 шілдеде өңірде ревакцинация курсынан 131 984 адам өтті, яғни 60,2%. Айта кету керек, олардың ішінде 28 986 адам Pfizer-ден Комирнати вакци-насымен қайта вакцинацияланды. Осы вакцинамен иммундау

жұмыстары жасөспірімдер, жүкті және бала емізетін әйелдер арасында да жалғасуда. Бүгінгі таңда вакцинацияланған халық саны 34951 адамды құрайды, оның ішінде 24683 жасөспірім, 1072 жүкті әйел және лактация кезеңінде 5270 әйел. Вакцинаның екінші компонентін 32822 азамат алды. Оның ішінде 12-17 жас аралығындағы жасөспірімдер - 23505, 976 жүкті және 4965 бала емізетін әйелдер.

Egemen.kz

2022 ЖЫЛДЫҢ КЕЙІНГІ БЕС АЙЫНДА SMS АРҚЫЛЫ 150 МЫҢНАН АСТАМ БАЛА ТУУ ЖӘНЕ ОНЫҢ КҮТІМІ БОЙЫНША ТӨЛЕНЕТІН ЖӘРДЕМАҚЫ РӘСІМДЕЛГЕН

Бұл 2021 жылдағы көрсеткішпен салыстырғанда екі есе көп. «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы әлеуметтік салада проактивті қызметтерді белсенді түрде енгізуді жалғастырып келеді. Бұл форматтың арқасында клиенттер ХҚКО-ға бармай-ақ, SMS арқылы бірнеше жәрдемақы рәсімдей алады. Әлеуметтік саладағы ең суранысқа ие мемлекеттік қызметтердің бірі – бала туу және оның күтімі бойынша төленетін жәрдемақыларды рәсімдеу. Бала өмірге келгеннен кейін оның анасына жәрдемақы бойынша өтініш беру үшін SMS-хабарлама келеді. Бұл хабарламаға оң жауап беріп, жәрдемақы төленетін банктің шот нөмірін көрсету керек. Ары қарай бала туу және бір жасқа дейінгі бала күтімі бойынша жәрдемақылар проактивті түрде рәсімделетін болады. Еске салайық, осы қызметті пайдалану үшін мобильді азаматтар базасында тіркелу керек. Осылайша, 2022 жылдың кейінгі бес айында бала туу және бала күтімі бойынша 152 298 мың жәрдемақы белсенді түрде рәсімделді, бұл 2021 жылдағы кезеңмен салыстырғанда 2,2 есе көп (66 894 мың). Айта кетейік, бала туу бойынша жәрдемақы мөлшері балалар санына байланысты. Бірінші, екінші және үшінші баланың тууына байланысты жәрдемақы – 120 840 теңге (2022 жылы 38 АЕК), одан кейінгілеріне – 200 340 теңге (63 АЕК) болады. Жұмыс істемейтін әйелдер үшін бір жасқа дейінгі бала күтімі бойынша жәрдемақы:

- Бірінші бала күтімі бойынша – 18 317 теңге (5,76 АЕК);
- Екінші бала күтімі бойынша – 21 656 теңге (6,81 АЕК);
- Үшінші бала күтімі бойынша – 24 963 теңге (7,85 АЕК);
- Төртінші және одан да көп бала күтімі бойынша – 28 302 теңге (8,90 АЕК).

Баланың бір жасқа толғанға дейінгі (босанғаннан кейін) күтімі бойынша ай сайынғы әлеуметтік төлем жұмыс істейтін әйелдерге ғана тағайындалады. Төлем мөлшері әлеуметтік аударымдар жүргізілген табысқа да байланысты болады. Төлемді есептеу үшін кейінгі 2 жылдағы орташа айлық табысты 0,4-ке көбейтіп, зейнетақы жарналарының 10 пайызын ұстап қалу қажет. Орташа айлық табыс 24-ке бөлінген кейінгі 2 жылдағы барлық ай сайынғы кірістердің сомасы ретінде есептеледі. Бұл ретте табысынан айырылған жағдайда баланың бір жасқа толғанға дейінгі күтіміне байланысты төленетін әлеуметтік төлемнің ең жоғары мөлшері ең төменгі жалақының жеті еселенген мөлшерінің қырық пайызынан, ал әлеуметтік төлемнің ең төмен мөлшері – бала бір жасқа толғанға дейін оның күтіміне байланысты төленетін ай сайынғы мемлекеттік жәрдемақының мөлшерінен кем болмауға тиіс. Жәрдемақы төмендегідей есептеледі: 1. Егер алушының 2 жыл ішіндегі табысының орташа айлық мөлшері 120 000 теңге болса, онда төлем 48 000 теңге (120 000x 0,4) мөлшерінде тағайындалады. Осы сомадан зейнетақы жарнасының 10 пайызы шегеріледі. 2. Егер табыс мөлшері 7 АЕК-ден (2022 жылға 420 000 теңге) асатын болса, онда төлем ең жоғары 168 000 теңге (420 000x 0,4) деңгейде тағайындалады. Осы сомадан зейнетақы жарнасының 10% шегеріледі. 3. Егер табыс 40 000 теңгені құраған жағдайда, онда төлем 16 000 теңге (40 000x0,4) мөлшерінде тағайындалады. Осы сомадан зейнетақы жарнасының 10% шегеріледі. Осы ретте жәрдемақылар ҚР міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы заңнамасына сәйкес жүзеге асырылатын еске саламыз. Бұл қызмет 7 жұмыс күні ішінде көрсетіледі.

«Мемлекеттік корпорация» КЕАҚ
«Азаматтарға арналған үкімет»
Ескелді ауданы

ПРЕЗИДЕНТ САУД АРАБИЯСЫНЫҢ ІСКЕР ТОПТАР ӨКІЛДЕРІМЕН ӨТКЕН ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ДӨҢГЕЛЕК ҮСТЕЛГЕ ҚАТЫСТЫ

Туризм саласында да ықпалдастық орнатуға зор мүмкіндіктер ашылады. Атап айтқанда, Мемлекет басшысы Сауд кәсіпкерлеріне Қазақстанның туристік-рекреациялық жобаларын қарастырып көруді ұсынды.

Сонымен қатар Қасым-Жомарт Тоқаев Қазақстанда инвесторлар үшін заманауи институционалдық орта қалыптасқанын еске салды.

– Осы мүмкіндікті пайдалана отырып, Қазақстанның Сауд Арабиясымен арадағы екіжақты ынтымақтастықты нығайтуға және кеңейтуге бейілді екенін растағым келеді. Бүгін осында бүкіл әлемде айтарлықтай табыстарға қол жеткізген Сауд Арабиясының ірі компанияларының басшылары қатысып отыр. Мен бәріңізді өзара тиімді негізде Қазақстанда бірлесіп жұмыс істеуге шақырамын, – деді Қазақстан Президенті.

Дөңгелек үстел барысында Сауд Арабиясының Инвестиция министрі Халид Әл-Фалих, «Самұрық-Қазына» акционерлік қоғамының басқарма төрағасы Алмасад Сәтқалиев, ҰБХ «Бәйтерек» акционерлік қоғамының басқарма төрағасы Қанат Шарлапов, «SABIC» компаниясы директоры Кеңесінің төрағасы Халид Хашим әл-Даббаг, «MA'ADEN» компаниясының бас директоры Роберт Уилт, «ACWA Power» компаниясы директоры Кеңесінің төрағасы Мұхаммед Абунайя сөз сөйледі.

Бұдан бөлек форум жұмысына Ajan & Bros Holding

Group, SALIC, Saudi National Bank, Alhokair Group, FlyNas, Savola Group, SPIMACO, National Technology Group (NTG), Kingdom Holding, Dr. Sulaiman Al Habib Medical Group, Al Rajhi International for Investment, Al Muhaidib Group, Jamjoom Pharma, Tabuk Agriculture Development сияқты ірі компаниялардың басшылары, сондай-ақ Сауд Арабиясы экономикасының барлық секторында жұмыс істейтін бірнеше ондаған компанияның жетекшілері қатысты.

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың ресми сапары аясында мынадай құжаттарға қол қойылды:

1. Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі мен Сауда Арабиясының Спорт министрлігі арасындағы спорт саласы бойынша өзара түсіністік туралы меморандум.
2. Қазақстан Республикасы Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі мен Сауд Арабиясы Бұқаралық ақпарат құралдары министрлігі арасындағы БАҚ саласындағы ынтымақтастық жөнінде өзара түсіністік туралы меморандум.
3. «Сауд баспа ісі агенттігі» мен «Қазақстан Республикасы Президентінің Телерадиоқешені» КеАҚ арасындағы өзара түсіністік және ақпарат алмасу туралы меморандум.
4. Astana International Exchange Ltd. компаниясы мен Сауд қор биржасы (Tadawul) арасындағы өзара түсіністік туралы меморандум.

5. Ірі қара мен қой еті импортына қойылатын санитарлық-техникалық хаттама.

6. Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігі мен ACWA Power компаниясы арасындағы өзара түсіністік туралы меморандум.

7. «Самұрық-Қазына» АҚ мен Ajan & Bros Holding Group Ability компаниясы арасындағы ынтымақтастық туралы келісім.

8. «KAZBIOSORGO» ЖШС мен Ajan & Bros Holding Group компаниясы арасындағы өзара түсіністік туралы меморандум.

9. «QazTrade» Сауда саясатын дамыту орталығы» АҚ мен Ajan & Bros Holding Group Ability компаниясы арасындағы ынтымақтастық туралы келісім.

10. «Оптоград» ЖШС мен Ajan & Bros Holding Group Ability компаниясы арасындағы Қазақстаннан Сауд Арабиясына ет жеткізу жөніндегі өзара түсіністік туралы меморандум.

11. «KAZAKH INVEST» Ұлттық компаниясы» АҚ мен Al Rajhi International for Investment (RAI) компаниясы арасындағы инвестициялар бойынша ынтымақтастық туралы меморандум.

12. «QazTrade» Сауда саясатын дамыту орталығы» АҚ мен «Лулу Сауди Гипермаркет» компаниясы арасындағы ынтымақтастық туралы меморандум.

13. «Eurasia Invest LTD» ЖШС мен Jamjoom Pharma компаниясы арасындағы Қазақстаннан Сауд Арабиясына құрғақ қымыз жеткізу туралы келісім.

ПО 1 МИЛЛИОНУ ЛУЧШИМ МОЛОДЕЖНЫМ ПРОЕКТАМ!

В Жетісу стартует реализуемый при поддержке министерства информации и общественного развития РК и центра поддержки гражданских инициатив проект «Zhasproject», доказавший свою эффективность. Об этом на брифинге в Талдықоргане рассказала сегодня руководитель управления комитета по делам молодежи и общественного развития Алмагуль Кутанова.

«В рамках «Zhasproject» молодые люди смогут получить до 1 млн. тенге на реализацию своей социальной инициативы, а также пройдут обучение и поддержку менторов», - сообщила А.Кутанова.

В свою очередь заместитель акима области Рустам Али подчеркнул, что данный проект предоставит огромную поддержку для молодежи региона.

- Сегодня остро стоит проблема молодежной безработицы, имеющей множество причин, среди которых низкий уровень образования, не-

уверенность в себе и будущем, жилищные проблемы. Потому реализация данного проекта, прежде всего, поддерживает молодежь, вовлечет ее в общественно полезную деятельность. Ребята получают возможность изменить свою жизнь, поверить в себя, - сказал Рустам Али.

Как было отмечено, к участию в конкурсе малых грантов приглашаются молодые люди от 18 до 28 лет включительно, имеющие постоянную или временную регистрацию на территории Алматинской области и области Жетісу не менее 3-х месяцев на момент участия в конкурсе. Приоритет будет отдан молодым людям из уязвимых групп. Реализация молодежных проектов длится 3 месяца. Прием заявок на участие в конкурсе стартует 26 июля и продлится по 10 августа текущего года.

Как отметили участники брифинга, первый шаг, который необходимо предпринять для подачи заявки - это определиться с идеей своего социального проекта. Перечень направлений мо-

лодежных проектов достаточно широк, главное, чтобы проект мог принести реальную пользу городу, району или селу. Сформировав свой проект, участникам необходимо зарегистрироваться на сайте и подать заявку.

Все зарегистрированные заявки пройдут двухэтапный отбор: технический - на соответствие основным требованиям и отбор конкурсной комиссией.

Участникам будет предоставлена консультационная помощь менторов. Менторы будут отобраны на конкурсной основе. Ими могут стать люди из разных сфер деятельности при наличии необходимого опыта работы в социальной сфере или работы с молодежью, опыта реализации проектов или организации мероприятий, проживающие в областях реализации проекта.

Важным инструментом станет механизм обратной связи и разрешения проблем, целью которого является сбор и анализ жалоб и предложений со стороны всех вовлеченных сторон.

В КАЗАХСТАНЕ ОТМЕЧАЕТСЯ РЕКОРДНЫЙ РОСТ ТУРИЗМА

По итогам прошлого года зафиксирован рекордный показатель количества внутренних туристов, который составил 6,9 млн. человек, что выше допандемийного периода. Об этом сообщил вице-министр культуры и спорта Ержан Еркінбаев во время совещания в правительстве с участием заместителя премьер-министра Ералы Тугжанова, передает ЖШ Ақпарат со ссылкой на официальный сайт Министерства культуры и спорта Республики Казахстан.

По информации Ержана Еркінбаева, растет количество посетителей туристских дестинаций. Так, количество посетителей Щучинско-Боровской курортной зоны за 7 месяцев т.г. выросло почти в 2 раза, составив около 550 тыс. человек. До конца года прогнозируется 1 млн человек.

«Согласно статистическим данным eQonaq еженедельно в Казахстан прибывает не менее 11 тыс. иностранных туристов. Лидерами по регистрации иностранных в местах размещения являются: г. Алматы, г. Нур-Султан и Мангистауская область. Прирост с марта текущего года составил 136%», - рассказал вице-министр.

Количество посещений таких объектов, как «Шымбулак» в рамках летнего сезона увеличилось на более чем 50%, составив около 240 тыс. человек. В целом вырос показатель посетителей национальных парков. По итогам полугодия наблюдается рост количества посетителей на 50%. В этом году прогнозируется около 2 млн посетителей национальных парков.

Рост количества иностранных посетителей напрямую связан с восстановлением международных авиасообщений, возобновлением безвизового режима и его либерализацией.

Также в рамках совещания Ержан Еркінбаев проинформировал о проделанной работе в части создания и развития мягкой инфраструктуры, безопасности и сервиса.

ЖШ Ақпарат

Жер учаскесін мемлекет мұқтажы үшін алып қоюға байланысты жер учаскесін немесе өзге де жылжымайтын мүлікті мәжбүрлеп иеліктен шығарудың басталуы туралы

Қазақстан Республикасының Жер Кодексінің 17, 84 баптарына, «Жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Қазақстан Республикасының Заңының 37-бабына, «Мемлекеттік мүлік туралы» Қазақстан Республикасының Заңының 6 тарауына және «Жайылымдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңының 13,15 баптарына сәйкес, Ескелді ауданының әкімдігі ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:

1. Ескелді ауданының Алдабергенов ауылдық округі бойынша ауыл шаруашылығы жануарларын жаюға жайылым алқаптарымен халық мұқтажын қанағаттандыру үшін осы қаулының қосымшасына сәйкес Ескелді ауданында (Алдабергенов ауылдық округі) орналасқан жер учаскелерін және өзге де жылжымайтын мүлік мемлекет мұқтажы үшін иеліктен шығару басталсын.
2. Мәжбүрлеп иеліктен шығару мерзімі 2022 жылдың 31 желтоқсаны болып белгіленсін.
3. Меншік иелері және мемлекеттік емес жер пайдаланушылар жүгінетін орын Қарабұлақ ауылы, Сатпаева көшесі № 65 «Ескелді ауданының ауыл шаруашылығы мен жер қатынастары бөлімі» мемлекеттік мекемесі болып белгіленсін.
4. «Ескелді ауданының ауыл шаруашылығы мен жер қатынастары бөлімі» мемлекеттік мекемесі:
  - 1) осы қаулы қабылданған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде жергілікті бұқаралық ақпарат құралдарында жариялансын;
  - 2) заңмен белгіленген тәртіпте меншік иелеріне және мемлекеттік емес жер пайдаланушыларға ескертсін және тең бағалы жер учаскелерін беруді немесе өтемақы төлеуді қамтамасыз етсін;
  - 3) жер учаскелерін мемлекет мұқтажы үшін алып қоюға байланысты жер учаскесін немесе өзге де жылжымайтын мүлікті мәжбүрлеп иеліктен шығару бойынша іс-шараларды аяқтағаннан кейін жер учаскелерін босалқы жерлер құрамына өткізсін;
  - 4) Қазақстан Республикасының заңнамасымен қарастырылған өзге де қажетті шараларды қабылдасын.
5. Жер учаскелерін мемлекет мұқтажы үшін мәжбүрлеп иеліктен шығаруға байланысты туындайтын шығындар аудан бюджетінде қосымша қарастырылсын.
6. Осы қаулының орындалуына бақылау жасау өзіме жүктелсін.

Аудан әкімінің м.а.

Б.Тулақбаев

Ескелді ауданы әкімінің № 2022 жылғы
«_____» қаулысының № _____ қосымшасы

№	Кадастарлық номері	Аты-жөні/ атауы	Көлемі, га	Иеліктен шағарылтатын жердің көлемі, га	Орналасқан жері	Нысаналы мақсаты	Құқығы
1	03264018554	Байдаулетов Ернар Байдаулетұлы	30	30	Алдабергенов ауылдық округі	Шаруа қожалағын жүргізу үшін	Уақытша өтеулі 49 жылға
2	03264018623	ЖШС «Жанатов II Кү»	1942	210	Алдабергенов ауылдық округі	Ауыл шаруашылық өндірісін жүргізу үшін	Уақытша өтеулі 49 жылға
Барлығы:				240			

«Ескелді ауданының ауыл шаруашылығы мен жер қатынастары бөлімі» ММ бөлім басшысы

А.Исабеков

МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТШІНІҢ ӘДЕБІ — ҚОҒАМ АЙНАСЫ

Халыққа қызмет ететін адамдардың адалдығы және әділдігі, өз жұмысына деген жауапкершілігі, қоғам мен азаматтардың сенімін туғызуы – әрбір мемлекеттік қызметкердің міндеті.

Демек, адамдар арасында осы қызметші туралы дұрыс пікір, оң көзқарас, оған деген айқын сенімділік қалыптасуы қажет. Мұндай сенім мен құрметке жету оңай емес. Бұл үшін бір ғана кәсіби білімділік пен білгірлік жеткіліксіз, одан басқа қызметшінің жеке мінезқұлық мәселесі және бар. Яғни, қызметшінің кәсібилік деңгейі мен жоғары моральдық адамгершілік қасиеттері қатар тұру керек. Бұл туралы Елбасы «Қазақстан-2050» Стратегиясында «өте жоғары этика мен кәсібилік тиімді мемлекеттік аппаратты құрудың негізгі өлшемі болып табылады» деп атап көрсеткен болатын. Сондықтан, бүгінгі күні мемлекеттік қызметшінің әдебі мен мінез-құлық мәселелеріне үлкен мән берілуде. Кәсібилік пен әдептілік қосылып, мемлекеттік қызметшінің тұтас имиджін көрсетеді. Халыққа қызмет ететін адамдардың адалдығына және әділдігіне қоғам мен азаматтардың сенімін туғызуға мүмкіндік береді.

Әлемдік өркениеттің үздік жетістіктерін, басқа халықтардың рухани қазыналарын бойымызға сіңіру қанша маңызды болса да біздің әрқайсымыз өзіміздің терең тамырымыз – туған жеріміз екенін есте ұстап, қай елдің азаматтары екенімізге есеп беруіміз қажет. Бұл орайда, мемлекеттік қызметшіге үлкен міндеттер жүктеледі. Оны абыроймен атқару аса өзекті мәселе. Мемлекет тірегі – халық. Рухани жаңғыру мен қоғамдық келісімді, елдің бірлігін қамтамасыз етуші – мемлекеттік қызметші.

Д.ОРАЗБЕКОВ,

Ескелді ауданы әкімі аппаратының м.а.

Aina

ЮНЫМ КАЗАХСТАНЦАМ МОГУТ ЗАПРЕТИТЬ УПРАВЛЯТЬ ЭЛЕКТРОСАМОКАТАМИ

В Казахстане с 1 июля вступил в силу национальный стандарт, устанавливающий технические характеристики электросамокатов. Об этом сообщил заместитель председателя Комитета административной полиции МВД Жандос Мураталиев, сообщает ЖШ Ақпарат со ссылкой на МИА «Казинформ».

«С учетом требований данного стандарта нами прорабатывается вопрос по правовому статусу лица, управляющего электросамокатом, а также определяется порядок их движения по дорогам», — сказал Жандос Мураталиев.

Спикер добавил, что поправки послужат установлению прядка на дорогах Казахстана. **«Думаю, эти поправки позволят принять адекватные меры административного воздействия в отношении «злостных» правонарушителей, что в том числе положительно повлияет на состояние аварийности в стране», —** отметил Жандос Мураталиев.

В Казахстане, также, планируют ввести возрастное ограничение для управления электросамокатом.

«Наличие водительского удостоверения при управлении электросамокатами требоваться не будет. Будет обязательное условие, что водитель, выезжающий на электросамокате на дорогу, на проезжую часть, велосипосу или полосу общественно транспорта или на тот же тротуар, возраст водителя электросамоката должен достигнуть 16 лет», — сказал Мураталиев на онлайн-брифинге в Facebook.

Также, по его словам, электросамокаты должны быть оборудованы фарами или катафотами, чтобы их было хорошо видно в

ночное время.

По словам Мураталиева, уже в этом году изменения будут внесены в закон «О дорожном движении», в правила дорожного движения, а также в КоАП.

Напомним, в начале июля правила для электросамокатов прописали в стандарте Казахстана. По новым правилам, на электросамокате может кататься только один человек, а его скорость не может превышать 25 километров в час. Для управления самокатами, что разгоняются быстрее 50 километров в час, нужны водительские права категории А1, как на мопед.

Документ был подписан 1 июля 2022 года и сразу же вступил в силу. В новом стандарте СТ РК 3769-2022 дано толкование самому понятию «электросамокат». В частности, в нём указывается, что к электросамокатам относятся «электрические транспортные средства индивидуальной мобильности, имеющие два или три колеса, предназначенные для передвижения одного человека посредством использования электродвигателя(ей), не имеющие сиденья, с максимальной конструктивной скоростью не более 25 км/ч, сообщает kolesa.kz.

Расписали подробнее технические требования к электросамокатам и условия эксплуатации.

В частности, они:

- Оснащаются электродвигателем(и), батареей напряжением не более 100 В постоянного тока, зарядным устройством на напряжение не более 240 В переменного тока.
- Должны иметь деку, руль, два или три колеса, устройства освещения (фара спереди и фонарь сзади), сигнал, тормозную систему, органы управления.
- Ограничены максимальной скоростью не

более 25 км/ч. А при движении задним ходом - не более 6 км/ч.

В стандарте отдельно сказано, что не допускается осуществлять модификацию каких-либо узлов электросамоката с целью увеличения максимальной скорости либо снятия установленного ограничения максимальной скорости.

На электросамокатах:

- Максимальный вес водителя максимальный и, если применимо, минимальный рост водителя, а также максимальный и/или минимальный возраст водителя должны указываться в сопроводительной документации.
- Не должны перевозить дополнительных пассажиров, буксировать другие транспортные средства (в том числе электросамокаты, прицепы, полуприцепы) возить грузы.

- Передвижение осуществляется водителем только в положении стоя.

Так как у производителей есть разные конструкции электросамокатов и типы привода, в стандарте их поделили на два основных вида.

Ранее сообщалось, что с начала года в дорожных авариях погибли более 1 тыс. человек и получили травмы свыше 8 тыс. граждан.

«Ежедневно на дорогах страны гибнут до семи человек и порядка 70 получают различные телесные повреждения», — сказал Жандос Мураталиев.

Только за прошедшую неделю, согласно озвученным данным, по стране зарегистрировано свыше 200 дорожно-транспортных происшествий, в которых погибли около 50 человек и более 200 травмированы.

ЖШ Ақпарат

Автомобиль көлігімен жолаушылар мен багажды тасымалдау қағидаларына 10-қосымша

НЫСАН

Жолаушылар мен багажды автомобильмен республикаішілік тұрақты тасымалдау маршруттарына қызмет көрсету құқығына арналған конкурсты өткізу туралы хабарландыру

1. Ескелді ауданының әкімінің аппараты 2022 жылғы “29” маусым Қарабұлақ ауылы Оразбекова № 67 мекенжайы бойынша жолаушылар мен багажды автомобильмен ауыларалық тасымалдау маршруттарына қызмет көрсету құқығына арналған конкурсты өткізу туралы хабарлайды.

2. Конкурсқа мынадай маршруттардың пакеттері (маршруттар) шығарылады:

- №1 Маршруты
3. Конкурсқа меншік нысанына қарамастан, меншік құқығында немесе өзге де заңды негіздерде автокөлік құралдары бар кез келген жеке және заңды тұлғалар қатысады.
4. Конкурсқа қатысуға тілек білдірушілер қала (облыс, аудан) әкімінің аппаратына конкурстық құжаттардың жиынтығын алуға жазбаша өтінімді Қарабұлақ ауылы Оразбекова № 67 мекенжайы бойынша ұсынуы тиіс.
5. Конкурстық құжаттарды алуға өтінімдерді қабылдаудың және Конкурсқа қатысуға өтінімдерді қабылдаудың соңғы мерзімі: 2022 жылғы “29” тамыз.
6. 2022 жылғы “22” тамыз конкурстық Комиссия конкурсты өткізу мәселелері жөніндегі конкурс алдындағы конференцияны өткізеді.
7. Анықтама алу үшін телефондар: 8 (72836) 3-00-13.

Конкурсқа қатысушы ретінде тіркелу үшін тиісті лот бойынша Конкурсқа қатысу үшін өтінімді (бұдан әрі – өтінім) Комиссияға конкурстық құжаттамаға қоса берілген конвертке салынған мынадай құжаттарды ұсынады:

- 1) қатысушы туралы ақпараттың толтырылған бланкісің;
- 2) өз қызметін заңды тұлғаны құрмай жүзеге асыратын заңды тұлғаны немесе кәсіпкерді мемлекеттік тіркеу туралы куәліктің көшірмесін немесе анықтаманы;
- 3) сақтандыру полистерінің немесе автокөлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарттарының және тасымалдаушының жолаушылар алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарттарының көшірмелерін;
- 4) жылжымалы құрамның әрбір бірлігі үшін техникалық паспорттардың және ағымдағы кезеңде жарамды міндетті техникалық тексеруден өту туралы диагностикалық карталардың көшірмелерін. Бұл ретте жолаушылар мен багажды автомобильмен тұрақты тасымалдаудың басқа маршруттарында негізгі ретінде пайдаланылатын жылжымалы құрамды резервтік ретінде, ал резервтік негізгі ретінде ұсынуға жол беріледі. Жолаушылар мен багажды автомобильмен тұрақты тасымалдаудың басқа маршруттарында негізгі жылжымалы құрам ретінде пайдаланылатын жылжымалы құрамды негізгі ретінде ұсынуға жол берілмейді;
- 5) жүргізушілер құрамы туралы анықтама (әрбір жүргізуші бойынша еңбек шарттарының және жүргізуші куәліктерінің көшірмелерін қоса);
- 6) маршруттың барлық ұзақтығына диспетчерлік сүйемелдеудің және телефонның немесе басқа байланыстың болуы, сондай-ақ техникалық себептер бойынша (қалааралық облысаралық маршруттар бойынша) маршрутта олардың қозғалысы тоқтаған жағдайда автобустарды ауыстыру мүмкіндігі туралы анықтаманы;
- 7) Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі № 547 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 12221 болып тіркелген) Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану ережесі талаптарына сәйкес жылжымалы құрамды техникалық жарамды күйде ұстау бойынша қажетті жұмыстар кешенін өткізу мүмкіндігін растайтын құжаттардың көшірмелерін, оның ішінде елді мекенде немесе қала маңындағы аймақта, бірақ конкурс ұйымдастырушысының аумағында орналасқан өнеркәсіптік-техникалық базаға құдық белгілейтін және құқықтық куәландыратын құжаттар, профилактикалық медициналық куәландыруды жүзеге асыруға жоғары немесе орта медициналық білімі туралы дипломның көшірмесін қоса бере отырып, медициналық қызметкермен жасасқан шарттың көшірмелерін;
- 8) жолаушылар мен багажды маршруттың тоқтау пункттері бойынша, соның ішінде маршруттағы екінші дәрежелі тоқтау пункттері бойынша (қалалық және қала маңындағы маршруттардан басқа) тасымалдауға ұсынылатын тарифтер;
- 9) барлық тұрақты маршрут бойынша автобустар жүргізушілерінің ауысу уақыты мен орнын көрсетумен (қалааралық облысаралық маршруттар бойынша) жүргізушілердің еңбек және тынығу режимі графигін;
- 10) толтырылған және қатысушының қолымен және мөрімен (бар болса) расталған, конкурстық құжаттама жиынтығына салынған нысандардың санына тең мөлшердегі конкурстық ұсыныстарды. Конкурстық ұсыныстар стандартты ақ парақтарда біркелкі, түзетулерсіз және өшірулерсіз ресімделеді.

Құжаттармен қоса берілген өтінім нөмірленеді, тігінделеді және конкурсқа қатысушының қолымен, мөрімен (бар болса) бекітіледі.

ФОРМА

Объявление о проведении конкурса на право обслуживания маршрутов регулярных внутриреспубликанских автомобильных перевозок пассажиров и багажа.

Аппарат акима города Ескельдинского района объявляет о проведении конкурса на право обслуживания маршрутов внутри поселковых автомобильных перевозок пассажиров и багажа, который состоится 29 июля 2022 года по адресу: с. Карабулак ул. Оразбекова 67.

2. На конкурс выставляются следующие пакеты маршрутов (маршруты):
Маршрут № 1
3. В конкурсе принимают участие любые физические и юридические лица, независимо от формы собственности, владеющие автотранспортными средствами на праве собственности или иных законных основаниях.
4. Желающие принять участие в конкурсе представляют в аппарат акима города Ескельдинского района письменную заявку на получение комплекта конкурсных документов по адресу: с. Карабулак ул. Оразбекова 67.
5. Окончательный срок приема заявок на получение конкурсных документов и приема заявок на участие в Конкурсе: “29” августа 2022 года.
6. “22” августа 2022 года конкурсная Комиссия проводит предконкурсную конференцию по вопросам проведения конкурса.
7. За справками обращаться по телефонам: 8(728363-00-13).

Для регистрации в качестве участника Конкурса необходимо представить в Комиссию заявку на участие в Конкурсе по соответствующему лоту (далее - заявка), с приложением следующих документов, вложенных в прилагаемый к конкурсной документации конверт:

- 1) заполненный бланк информации об участнике;
- 2) копию свидетельства или справку о государственной регистрации юридического лица или предпринимателя, осуществляющего свою деятельность без образования юридического лица;
- 3) копии страховых полисов или договоров обязательного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев автотранспортных средств и договоров обязательного страхования гражданско-правовой ответственности перевозчика перед пассажирами;
- 4) копии технических паспортов и диагностической карты о прохождении обязательного технического осмотра действительных на текущий период на каждую единицу подвижного состава. При этом подвижной состав, задействованный на других маршрутах регулярных автомобильных перевозок пассажиров и багажа в качестве основного, допускается представлять как резервный, а резервный основным. Не допускается представление подвижного состава в качестве основного, который задействован на других регулярных автомобильных маршрутах перевозок пассажиров и багажа как основной подвижной состав;
- 5) сведения о водительском составе (с приложением копий трудовых договоров и водительских удостоверений по каждому водителю);
- 6) сведений о наличии диспетчерского сопровождения и телефонной или другой связи на протяжении всего маршрута, а также о наличии возможности замены автобусов в случае прекращения их движения на маршруте по техническим причинам (по междугородным межобластным маршрутам);
- 7) копии документов, подтверждающих возможность проведения необходимого комплекса работ по поддержанию подвижного состава в технически исправном состоянии в соответствии с требованиями, установленными Правилами технической эксплуатации автотранспортных средств, утвержденных приказом Министра по инвестициям и развитию Республики Казахстан от 30 апреля 2015 года № 547 (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов за № 12221), в том числе правоустанавливающие и правоудостоверяющие документы на производственно-техническую базу, расположенную на территории организатора конкурса, копии договора с медицинским работником на осуществление профилактического медицинского освидетельствования с приложением копии диплома о высшем или среднем медицинском образовании;
- 8) предлагаемые тарифы на перевозку пассажиров и багажа по остановочным пунктам маршрута, в том числе и между второстепенными остановочными пунктами на маршруте (кроме городских и пригородных маршрутов);
- 9) график режима труда и отдыха водителей на протяжении всего регулярного маршрута с указанием времени и места смены водителей автобусов (по междугородным межобластным маршрутам);
- 10) заполненные и заверенные подписью и печатью (при наличии) участника конкурсные предложения в количестве, равном количеству форм, вложенных в комплект конкурсной документации.

Приложение 10 к Правилам перевозок пассажиров и багажа автомобильным транспортом

АЛҒЫС АРҚАЛАҒАН ЖАН!

Әр жаратылған тіршілік иесінің ең керемет көрінісі-жақсылық жасау. Ол адам сырт көзге сыпайы,мейрімді әрі өте керемет болып көрінеді. Онысы рас. Сырты бүтін, іші жұлма - жұл. Қызық, өмір сүрудің өзі қызық. Біреулер құмарлықпен, мастықпен өмірдің өлшеулі ғана уақытын қызықты әрі пайдасыз өткізуде, енді біреулер уақытын жеткізе алмауда. Біз бұл тараптың адамдары болмауымыз керек. Өз ойымызды ашық айтайын күнделікті тіршілікте, қоғамда, адамдар арасында жақсылық жасауға тырысаймын. Жақсылық жасауға адамдарды шақыраймын.

Осы тұрғыда ойыма бір оқиға келіп тұр: Міне, қызық. Айтсаң сөз, сүйектен өтсе дау болады. Мен қызмет атқарған бір мекемеде мен секілді жұмысшы болады, басында бәрі жақсы. Атқарған жұмысы да өзі де. Сөзі түзу, сөзі түзу болған соң ойы түзу екен дедік. Болмады. Әрбір атқарған ісі мен жасаған жақсылығы санаулы екен... әр жасаған сауапты ісінің қайтарымын сұрады. Қолдан келгенше қайтарды. Содан жыл өте, бір кісі жұмысқа келеді. Жасы келген, самайы ағарған. Қызым алғыс айтайын деп едім дейді. Бұл өмірде алғыс айтар жандар бар екен деп, таңырқап қарадым да әңгімесін

тыңдадым. Көкірегі қалың елім қазағым, ата -жұртым деп тұр. Құдай берген дене мүшем сау болса, қолдан келген көмегімді аямаймын дейді кейіпкерім. Көзі нұрланып, жүзі жадыраған алам Ескелді ауданы зағиптар қоғамының өкілі - Айман Дәулетханқызы. Айман Дәулетханқызы өзі жүріп өткен сара жолында қаншама адам көрді. Ел мен жерді көрді. Жүрген жолы ерекше дараланып, тағы қандай жақсылық жасасам деген оймен жүреді. Өзі жақсылық жасап жүріп, жақсының жақсылығын айтып жүреді. Бүгінгі айтар жақсылығы Ескелді ауданы Қарабұлақ ауылының найб имамы Бақытбек Ертай. Бұл кісінің жақсылығын ерекше айтып өтінген соң, алғыспен қана тоқталмайық деп біз сұхбатқа тарттық.

– Ертай аға, сіздің имамдыққа келуіңіздің басты себебі неде?

– Әуелі Алла сосын, Жан қалауым. Имамдылық қызмет үлкен жауапкершілікті, білімді қажет ететін біле тура осы жолға түстім. Жалпы осы қызметке келгеннен кейін жан-жақты, парасатты, төзімді бола білу керек. Ең бастысы, имам болғаннан кейін адамның бойындағы бүгінгі таңдағы керек нәрсе қоғаммен етене араласып жұмыс жасауың шарт. Яғни қоғамның барлық ішкі жағдайларының басы қасында имам жүріп, қызмет жасауы тиіс. Әрине, бұл қызметті ешкім имам боламын деп арнайы ілім алмайды ғой, дінде ілімді Алла тағала ақ пен қараны ажырату үшін, құран аяттарын, пайғамбар өсиеттерін бойға сіңіру үшін, бұл дүниеміздің, ахиретіміздің бақыты үшін алады. Алла Тағала діни ілімді алуда осы имамдық қызметті нәсіп етті.

Мен осы қызметті 11 жыл атқарып жүрмін. Халыққа керемет бір пайдам тимесе де, зияным тимесін. Әрине біздерден де мықты, біздерден де білімді, қоғамда басқара алатын асыл адамдар көп. Бірақ Алла тағала соның ішінде өзінің қалағанын таңдап қояды дейді ғой. Бізді осы қызметке таңдағаннан кейін барынша халыққа, елге зиянымыз тимесін, халыққа зиянымыз тимегесін бір имамға, бір дін қызметкеріне айтылған «ондай екен, сондай екен» деген сөздерінің біздің қаншама жасап жатқан тірлігімізге зияны тиеді. Өйткені, біздің қоғамымызды қазіргі таңда білесіздер, әртүрлі сындар болып жатады. Дінге қатысты, имамдарымызға қатысты. Дін қызметкері менің ойымша, халықтың, елдің дінге деген көзқарасын оң

қалыптастырып, халық имамдарымызды көргенде дініміздің көрінісін көргенде «дін деген осы екен ғой» деген сияқты күйде болуы керек. Сол үшін мен ойлаймын, менің бағытым да, ұстанымым да сол, барынша осы дінде шамамыз келгенше халықтың игілігіне жұмыс жасап, әрі бүгінгі қоғамда осы дінімізге ешқандай күйе жұқтырмау. Қазіргі уақытта сәләфиттік көзқарастар, басқа да түрлі көзқарастар дінде сын болып жатқан уақытта дініміз халқымыз осы уақытқа дейін қалай құрметтеген болса, имам молдаларымыз қалай сыйлаған болса, дініміздің түзу екеніне көз жеткіздіру үшін қызмет атқарып жатырмыз.

– Адамның бір нәрсеге көңіл бөлуі үшін қандай да бір себеп болады, немесе бір адамның сөзі болмаса өзі себеп болып жатады. Сіздің имамдық жолға түрткі болған себепкер бар шығар?

– 2000-шы жылы Әкем өмірден озады. Мен небәрі 16- ақ жастамын. Ауыл имамдарынан жасырын дәріс аламын. Құран көрімге деген ықпалдылығым тығылып жүріп оқығаннан да күшейе түсті. Күннен күнге білімімді жетілдіре түстім. Жаттауды, түсініп оқып, тереңіне үңілдім. Діннің, исламның ілімі білесіздер, өте терең. Оны қаншалықты оқыған сайын адам одан соншалықты ләззат алады. Өзіне керемет қор дүние жинайды. Бүгінде оқыған азаматтарға халық мұқтаж.

– Бүгінгі күні ауданда қанша мешіт бар?

– Ескелді ауданы бойынша 17, Қарабұлақ ауылында 1.

–Сізге деген халықтың құрметі ерекше. Сіздің ойыңыз?

–Халқымыз маған деген жақсы ниеттеріне Аллаға сансыз шүкір. Соған лайықты болуыма күнделікті дұғадамын. Анам мен әкем жастайымнан бойыма адамгершілік қасиеттер мен адалдық суын тамызып өсірді. Бойыма жақсының барлық қасиеттерін дарытты. Елдің ала жібі мен кесапатын аттамауға үйретті. Демек, осы қағидаларды бойыма жақсы сіңірдім деп ойлаймын. Ана көрген тон пішер, әке көрген оқ жанар деген де осы болар.

– Ертай аға бүгінгі өскелең ұрпақтың жат ағымдардың жетегіне еруінің басты себебі не деп ойлайсыз?

– Қасиетті Құран Көрімнің алғашқы аятында Аллаһ Тағала «Оқы!» деген. Адамға өмір бойы білім алу парыз етілген. Адамдардың теріс жолға түсіп, адасуының бірден-бір себебі – сауатсыздық., надандық. Діни білімнің жоқтығы. Білімді медресе-мешіттерден, діни білімі бар имамдардан алу керек. Өзі адасып жүріп,

басқаларды да адастыратындар бар. Адастандардың қатарына ілінбей, жан -жаққа жақсы көзқараспен қарау қажет. Адастырушылардың қайда, кімнің алдынан оқығаны да белгісіз. Өзінің дұрыс па, бұрыс па, ол жағын ойламай, білгенін өзгелерге үйретеді. Бұл да надандық.

– Жастар көбіне қандай бағыттардың құрбанына айналады?

– Түрлі діни ағымдардың өкілдері әлеуметтік желілерде ұтымды пайдаланады. Олардың қатарында тәкбіршілік, хизбутшылық, құраншылық, уахабшылық, салафизм сияқты неше түрлі бағыттар бар. Олардан өте сақ болып, барынша бойды аулақ салу керек. Ондай ағымдарға белгісіз «ұстаздарды» тыңдаушылар түсіп кетеді.

– Жастарды арандатып, экстремизмді насихаттайтын-дарды анықтау мақсатында Қазақстан мешіттері тарапынан қандай жұмыс жүргізіледі?

– Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының бірнеше жұмыс бағыты бар. Қайырымдылық, сауат ашу және теріс ағымдармен күрес. Бұл орайда басқарма жанынан арнайы республикалық ақпараттық-насихаттық тобы бар. Оның құрамына оқыған белгілі ғалымдарымыз кіреді, Қазақстанның түрлі облыстарына барып та жұмыс істейді. Сонымен қатар, өңірлерде де осындай ұйымдар бар. Насихат топтары жүйелі түрде жұмыс істейді. Мәселен, экстремизм, терроризм үшін түзету мекемелерінде жазасын өтеп жүрген сотталушылармен жұмыс істейді. Жат ағымдардың жетегінде жүріп, мешітке келетіндер де баршылық. Олармен де кездесулер ұйымдастырылып, әңгіме жүргізіледі.

– Қазіргі ата-аналар баласы дінге бет бұрып, намаз оқи бастаса үрке қарайды. Осындай жағдайда оларға қандай кеңес берер едіңіз?

– Бала – ата-анаға аманат. Оған барынша жақсы тәрбие беруі – парыз. Ұрпағымызды өз дініне, салтына, әдет-ғұрпына бейімдеп үйрететін болсақ, олар адаспайды. Ата-ана өзі бірінші мешітке келіп, газет-журнал, кітаптарды оқуы керек. Баласын имам, ұстаздармен таныстырып, дұрыс жол сілтейтін болса, жастар адаспайды. Бір отбасынан шыққан ағайындар арасында бірін-бірі көпір санап, жік-жікке бөліну белең алып барады. Ол да білімсіздіктің кесірі. Қазір қаншама адам намаз оқып, ораза ұстап, садақа беріп, мұсылманшылыққа бет бұрып жатыр. Дінге қызығушылық бар. Барлық мешітте сауат ашу курстары жұмыс істейді. Ата-ана баланы жастайынан үйрету керек. Өздігінен білім алушылар үшін жат ағымдардың жетегінде кетіп қалу қаупі жоғары. Үйден дұрыс бағыт берсек, бала қайдан бұзылар.

Бағдаршамның жану бағыты дұрыс болса, артынан ергенде оң бағытпен жанады. Қайырымдылыққа, табандылыққа, еңбекқорлыққа туылғаннан, әсте іште жан біткен кезден ақ балаға құю керек. Бала бауыр етің. Сол еттің бауырдан теппей, дара, сана жолмен жүруге біз бағыт беру басты борышымыз.

–Бала тәрбиесі қоғам мәртебесі. Сіз бұған не дейсіз?

–Қоғаммен бала тәрбиесі егіз ұғым. Жоғарыда айтып өткенімдей бала біздің өлем. Біз оларға айнамыз. Бізге қарап олар бой түзейді. Баланы мейірімділікпен қайырымдылыққа үйретуіміз қажет. Садақа беруге дәріптеуіміз керек. Садақа, зекет, жағдайы жоқ жандарға қол ұшын созуға жастайынан бойына сіңдірсек нұр үстіне нұр болар еді. Қоғам болып бала тәрбиесімен атсалысуымыз қажет. Қоғамның әрбір мүшесі біздерміз.

– Шет елдерде діни білім алу қанишалықты қауіпті?

– Өзге мемлекетке барып діни білім алу үшін жастар дәстүрлі дінімізді білуі шарт. Алдымен, төрт мазхабты айыра білуі керек. Теріс ағымдардың көбі мазхабты мойындамайды. Елімізде діни білім беретін университет, колледж, медреселер бар. Арнайы оқу орындарын аяқтап, діни басқарманың рұқсатымен ғана шет елге шыққан абзал.

– Бүгінде негізгі ақпарат көзі – интернет. Өкініштісі, әлеуметтік желіге өркім ойына келгенін салады. Жалған мәліметтердің жолында адасып кетпеу үшін не істеу керек?

– Мұфтияттың, мешіттердің ресми сайты бар. Олар күнделікті толықтырылып, жаңартылады. Жастар арасында таны-

мал адамдардың, әншілердің уағызын ғана тыңдайтындар бар. Олардан ғалымдар туралы сұраса, бейхабар болып шағады. Ең дұрысы, елімізге белгілі ғалымдардың ғана уағызын тыңдап, ресми ақпарат көзінен мәлімет алу керек.

– Шаш бояуға көзқарасыңыз қандай? Қазіргі жастардың арасында өздерін түрлі шет ел топтарына еліктеп, шаштарын түрлі түске

бояп тастайды. Бұған не дейсіз?

– Қоғамда имандылық болмаса бұндай дерттің талайы дендеп алады. Қазір көшеде кетіп бара жатсаңыз адамдар неліктен қатыгез болып бара жатқанын байқайсыз. Ешкім ешкімді аямайды. Көше мәдениеті, жанашырлық, осы ел маған қанша ақша береді екен, маған жұмыс береді ме екен деп емес, мен еліме не береді екен деген сияқты көзқарас жоқ. Мұның барлығы қарап отырсақ, адам баласының ашкөздігі имансыздықтан туатын нәрсе.

– Өзіңіздің ұстанған бір ұстанымыңызды айтаңыз. Біреуге көп жақсылық жасамасам да зияным тимесін деген ой сіздің бір ұстанымыңыз деп білеміз...

– Қызмет саласында да, өмір сүру жолындағы өмірлік ұстанымым да жақсылық жасау. Ал қызмет бабында ең бастысы кез-келген имамдарға мен талап етуден бұрын, талап етуге лайықты болуың. Сол талап еткен тірліктің аясында өзі соның жанашыры екенін көрсетуі керек. Мешітке жаны ашып, өзің басы қасында болып көдімің сол тірліктің ішінде жүрсең, оны ертең біреуге айтқан кезде де әсері болады. Мен осы нәрсені көбіне ұстанамын. Осы орында отырғаннан кейін лауазымдық қызметті пайдаланып, қызметкерлерге жеке басымдағы шаруаларды араластырмаймын. Жұмыс бабында кез-келген мәселені қызметкер жасына, басқа қызметіне маған жақындағына жұмыс барысында көңіл бөлмеймін. Кез-келген азаматқа жұмыс үлкен міндет болғаннан кейін, оған тапсырылғаннан кейін одан талап етуге барымды саламын. Сондықтан Аллаға шүкір бүгінгі таңда барлық қызметкерлерге дауыс көтермеймін. Ақырын түсіндіремін, егер ол қолынан келмесе басқа нәрсеге жұмсаймын. Оған сіз қанша айғайлап ұрысқанмен қолынан келмесе, бәрібір қолынан келмейді. Өркімге өзінің қолынан келетін жұмысын беруге мен барымды саламын. Соған бағыттаймын. Кімнің қолынан не жұмыс келеді соған оны тәрбиелеймін. Ол сол саланың мамыны болып шығуы керек ғой.

– Қорытындылай келе біздің оқырмандарға айтар кеңесіңіз. Бір жақсы ұсыныстарыңызды айтаңыз.

– Өркім өз алдына дұрыс өмір сүрсе. Ешкімге, ешқайда еліктемей, жанына тек жақсыны ғана түйіп, жаманнан аулақ болса деген үміт. Жат елден еліктеп ешнәрсе ұтпаймыз, осыны ұқса. Әрбір Қазақстан азаматы құлағанға деймеу, сүрінгенге арқа болсақ, бұл өмірде жамандық жасайтын адам саны азаяр

Одно из главных составляющих человеческой жизни в современном мире – это образование! И, очень часто, когда родители хотят для своего ребенка светлого будущего они прибегают к услугам репетиторов. Но если в городах это не редкость, то в небольших аулах за дополнительным образованием можно обратиться к тем же педагогам, которые преподают в школе. Но все же лучше, когда с ребенком занимается не привычный ему учитель, а сторонний педагог.

Недавно, в Ескельдинском районе в поселке Карабулак был открыт Учебный центр «АРАЙ БІЛІМ». Нам стало интересно что это за центр, как он работает и какие услуги оказывает. Для разъяснения мы взяли интервью у директора центра – Нурсултоновой Инкар.

- Инкар, скажите, что послужило толчком открытия Учебного центра?

- Я сама преподаватель начальных классов и замечала, что не все дети справляются на уроках в

УЧЕБНЫЙ ЦЕНТР «АРАЙ БІЛІМ»

школе. Некоторым необходимо было больше времени на задания, кому-то не хватало усидчивости, а кто-то банально стесняется своих одноклассников. Именно таким детям лучше всего проработать уроки с родителями или педагогами, для закрепления. Но так как многие родители работают, то хотят больше времени отдыхать с семьей, а не заниматься заданиями и уроками. Именно поэтому я открыла Учебный

центр «АРАЙ БІЛІМ».

Кроме того, немногие дети самостоятельно могут подготовиться к экзаменам и ЕНТ. В этом случае лучше готовится с помощью преподавателей.

- Какие именно услуги оказывает Ваш центр?

- Подготовка к ЕНТ, КТЛ, поступлению в НИШ, 20 и 24 лицеи г.Талдыкорган, подготовка к школе, начальная школа, языки.

- А по каким именно предметам ведут подготовку в Вашем центре и какова стоимость обучения?

- Физика, математика, биология, химия, казахский, русский и английский языки, а так же начальные классы. Стоимость одного академического часа занятий зависит от предмета. Но любую информацию можно получить на нашей Инстаграмм страничке или

по телефону.

- А сколько человек в Вашем коллективе?

- Наш коллектив совсем небольшой, так как мы только только открылись и начинаем развиваться. Нас 6 человек.

- Уже через месяц первое сентября, начнется школа. И, если честно, то не все родители любят домашние задания. Скажите, а будут ли у Вас в Учебном центре оказывать услугу «выполнение домашнего задания с ребенком»?

- Как я уже говорила, мы оказываем услуги по начальной школе, и помощь в выполнении домашних заданий, а следовательно и закрепление новой темы, одна из них.

- Как дети относятся к дополнительным занятиям, особенно в летнее время?

- Все зависит от самого ребенка, его характера. Одни относятся философски, другие занимаются под давлением родителей. Когда родители с детьми обращаются в наш Учебный центр, то необходимо наладить связь с ребенком, понять какие темы ему сложны, что именно он не понял на уроке. Но кроме всего, мы хоть и учим, но все уроки проходят совершенно в другом формате, поэтому детям намного интересней.

- Какие планы на будущее у вашего Учебного центра «АРАЙ БІЛІМ»?

- Мы планируем развиваться. Вполне возможно, что будем пробовать государственное-частное партнерство, а так же работать с Фондом «Даму», чтобы дорасти до большого Учебного центра, но пока это только в планах. Сейчас мы только пробуем свои силы, а будущее покажет.

- Спасибо за беседу.

Елена ТКАЧЕНКО

5 СҰРАҚ АЙДАРЫ

БЖЗҚ ӨЗЕКТІ СҰРАҚТАРҒА ЖАУАП БЕРЕДІ

1) Сәлеметсіз бе! БЖЗҚ-да менің зейнетақым қалай қалыптасатынын түсіндіре аласыз ба? Барлық жинаған қаражатым маған бір рет төленеді ме?

Жеке зейнетақы шотында жинақталған жинақ зейнет жасы келген кезде бір рет төленбейді. Зейнеткерлер оларды кесте бойынша ай сайын мемлекеттік бюджеттен төленетін зейнетақы төлемдерімен (базалық және ортақ зейнетақымен) бірге алады. БЖЗҚ-дан ай сайынғы төлем мөлшері Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 2 қазандағы № 1042 қаулысымен көзделген Әдістемеге сәйкес есептеледі.

Осы Әдістемеге сәйкес зейнеткерлікке шыққан бірінші жылы БЖЗҚ ай сайынғы төлемін есептеу келесідей болып табылады; Жеке зейнетақы шотындағы жинақ сомасы зейнетақы жинақтарының төлем мөлшерлемесіне көбейтіледі – 6,5% және 12-ге бөлінеді.

Мысалы, 9 000 0000 теңге жинақталған. 9 000 000*6,5% = 585 000 теңге. Бұл БЖЗҚ-дан берілетін жылдық төлемдер сомасы. Біз оны 12 айға бөліп, аламыз: 585 000/12 ай.= 48 750 теңге.

Келесі жылдары ай сайынғы зейнетақы төлемінің мөлшері жыл сайын зейнетақы төлемдерін индексстеу мөлшерлемесіне – 5%-ға ұлғайтылатын болады. Біржолғы Зейнетақы жинақтарын, егер алушының өтініш берген күнгі зейнетақы жинақтарының сомасы тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген ең төмен зейнетақының он екі еселенген мөлшерінен аспаған жағдайда ғана алуға болады (01.04.2022 жылдан бастап – 576 384,00 теңге = 12 * 48 032,00).

2) Зейнетақы жинақтарына салық салынатыны рас па? Неліктен мені зейнетақы жинақтарыман салық төлеуге мәжбүр етеді?

Жеке зейнетақы шотына аудару

кезінде зейнетақы жарналарына табыс салығы салынбайтынын атап өткен жөн. Ал зейнетақы төлемдері төлем кезінен жеке табыс салығы салынатын кірістерге жатады.

Қазақстан Республикасының Салық кодексіне сәйкес жеке табыс салығын ұстап қалу міндетті зейнетақы жарналары (МЗЖ), міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары (МКЗЖ) және ерікті зейнетақы жарналары (ЕЗЖ) есебінен қалыптастырылған төлемдердің барлық сомасынан 10% мөлшерлеме бойынша жүргізіледі.

Бұл ретте Кодексте зейнетақы төлемдеріне салық салу кезінде көзделген салықтық шегерімдері деп аталатын бірқатар түзетулер көзделген. Салық шегерімі дегеніміз - тиісті негіздер болған кезде салық базасы азайтылатын сома (салық төленетін табыс).

Мысалы, зейнеткерлік жас басталған кезде мұндай салық шегерімі республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және зейнетақы төлемі жүзеге асырылатын әрбір ай үшін зейнетақы төлемі түрінде табыс есептелген күні қолданылатын 14 еселенген айлық есептік көрсеткішті құрайды.

Зейнетақы жасына жеткен және Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге тұрақты тұруға кетуіне байланысты төлем алатын адамдар үшін шегерімге жататын сома болса, онда желіге салық салынбайды, 168 еселенген айлық есептік көрсеткішті құрайды. Сонымен қатар, алушылардың жекелеген санаттары бар, оларға күнтізбелік жыл үшін АЕК 882 еселенген мөлшерінде салық жеңілдіктері қолданылады. Оларға, мысалы, басқа мемлекеттер аумағындағы ұрыс қимылдарының ардагерлері, I, II немесе III топтағы мүгедек адамдар, мүгедек баланың ата-анасының, қорғаныштарының, қамқоршыларының бірі, жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды қабылдаушы отбасына қабылдаған

асырап алушы ата-аналардың бірі және басқалар жатады.

Егер салымшы зейнетақы жинақтарын тұрғын үй жағдайын жақсарту немесе емделу секілді баламалы мақсаттарға пайдалануды ұйғарса, онда БЖЗҚ-дан төленетін біржолғы зейнетақы төлемдерінің сомасынан ЖТС ұстап қалу және аудару тәсілін өзі таңдай алады:

- біржолғы, біржолғы зейнетақы төлемін жүзеге асыру күнінен төшіктірмей;

- зейнетақы төлемдерін алу кезінде БЖЗҚ белгілеген кесте бойынша он алты жылдан аспайтын мерзім ішінде ай сайын тең үлестермен.

3) Қайырлы күн! Мен жеке кәсіпкермін және шағын бизнесім бар. Айтыңызшы, маған зейнетақы жарналарын қалай аударуға болады? Жеке кәсіпкерлер, сондай-ақ, жеке практикамен айналысатын адамдар жинақтаушы зейнетақы жүйесінің қатысушылары болуға және өз пайдасына және өз жұмыскерлерінің пайдасына алынатын табыстың 10 пайызы мөлшерінде міндетті зейнетақы жарналарын төлеуге тиіс. МЗЖ мөлшерінің төменгі және жоғарғы шегі бар: олар ең төменгі жалақының 10 пайызынан төмен болмауы және тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген ең төменгі жалақының 50 еселенген мөлшерінің 10 пайызынан жоғары болмауы тиіс.

Айта кетейік, жеке кәсіпкер табысты өз бетінше анықтайды. Егер қандай да бір кезеңде табыс болмаса, онда кәсіпкер тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген ең төмен жалақы мөлшерінің 10 пайызы есебінен БЖЗҚ-ға өз пайдасына міндетті зейнетақы жарналарын төлеуге құқылы.

Егер кәсіпкердің МЗЖ қолма-қол ақшасыз аудару үшін екінші деңгейдегі банкте шоты болмаса, жарнаны төлем құжаттарында «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясының деректемелерін көрсете отырып, банк

немесе Қазпошта бөлімшелері арқылы қолма-қол ақшамен салуға болады. Төлем құжаттарына қоса берілетін тізімдерде өзі туралы, сондай-ақ, азаматтық-құқықтық сипаттағы шарт жасасқан қызметкерлер мен жеке тұлғалар туралы мынадай мәліметтерді енгізу қажет: ЖСН, тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде), туған күні, жарналардың сомасы және кезеңде (ай/айлар, жыл) төленетін міндетті зейнетақы жарналары. Бұл жағдайда әрбір ай бөлек көрсетілуі керек. Бұл мемлекеттік бюджеттен базалық зейнетақы есептеу үшін маңызға ие жинақтаушы зейнетақы жүйесіне қатысу өтілін есепке алу үшін қажет.

4) Сәлеметсіз бе! Уақытша қиындықтарға байланысты менің жұмыс берушім біраз уақыт жалақы төлемеді. Егер мен ресми түрде жалданып жұмыс жасасам, алдыңғы айларда өзіме міндетті зейнетақы жарналарын аудару аламын ба? Мен алғым келетін несиеңі мақұлдағанды қалаймын.

Қазақстан Республикасының қолданыстағы зейнетақы заңнамасына сәйкес міндетті зейнетақы жарналарын салымшылар салымшының агенті, яғни жұмыс беруші аудару арқылы төлейді. Бұл ретте «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы» коммерциялық емес акционерлік қоғамына аудару арқылы өз пайдасына міндетті зейнетақы жарналарын мынадай жеке тұлғалар ғана төлей алады:

- жеке кәсіпкерлер;
- жеке нотариустар;
- жеке сот орындаушылары;
- адвокаттар;
- кәсіби медиаторлар;
- азаматтық-құқықтық сипаттағы шарттар бойынша табыс алатын жеке тұлғалар;
- бірыңғай жиынтық төлемді төлеушілер.

Осылайша, егер сіз жоғарыда аталған тұлғалар санатына жатпасаңыз, онда МЗЖ есебінен қалыптастырылған

жеке зейнетақы шотын өз бетінше толтыру мүмкін емес.

5) Мен өмірден озып кеткеннен кейін жинақтарым жай ғана «күйіп кетеді» деп алаңдаймын. Ал оны жалғыз ұлыма қалдырғым келеді. Айтыңызшы, адам қайтыс болғаннан кейін зейнетақы жинақтары не болады?

«Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы» Заңның (бұдан әрі – заң) 31, 32 және 33-баптарында міндетті зейнетақы жарналары және міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары, ерікті зейнетақы жарналары есебінен БЖЗҚ-да зейнетақы жинақтары бар адам қайтыс болған жағдайда, оның зейнетақы жинақтары Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен мұраға қалдырылады деп айқындалған.

Бұдан басқа, заңның 50-бабы 5-тармағының ережелеріне сәйкес алушы, сондай-ақ, зейнетақы жинақтары бар және жалпыға бірдей белгіленген зейнетақы жасына толмаған адам қайтыс болған жағдайда, оның отбасына не жерлеуді жүзеге асырған адамға БЖЗҚ тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің 52,4 еселенген мөлшері шегінде жерлеуге арналған біржолғы төлем төлейді, ол республикалық бюджет туралы заңда белгіленген, бірақ жеке зейнетақы шотындағы (ЖЗШ) қаражаттан аспайтын мөлшерде белгіленеді.

Егер жерлеуге арналған біржолғы төлем жүзеге асырылғаннан кейін алушының ЖЗШ-сындағы зейнетақы жинақтарының қалдығы тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген ең төмен зейнетақы мөлшерінен аспайтын соманы құраған жағдайда, бұл қалдық жерлеуге арналған төлем ретінде төленеді.

Төлем түріне, оларды БЖЗҚ-ға беру тәсіліне (өзі келгенде/пошта байланысы құралдары/үшінші тұлға арқылы жүгінген кезде) байланысты қажетті құжаттардың өзекті тізбесі, оларды ресімдеуге қойылатын талаптар, сондай-ақ, өтініштер бланкілері және төлем валютасының түріне қарай оларды толтыру үлгілері, сенімхаттар үлгілері, БЖЗҚ-мен байланыстар Қордың мына мекен-жайы бойынша орналасқан: www.enpf.kz.

МАҚСАТ – МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ САПАСЫН АРТТЫРУ

Мемлекеттік қызмет көрсетудің сапасы - мемлекеттік органдардың жұмысын бағалаудың басты өлшемі болып табылады. Мемлекеттік қызмет көрсету барлық саланы, соның ішінде азамат дүниеге келген кезден бастап барлық өмір сүру кезеңінде мемлекеттік қызмет көрсету бойынша мемлекетпен тығыз байланыста болатындығы белгілі.

Бүгінде халыққа көрсетілетін мемлекеттік қызметтер саны жыл сайын арта түсуде, ал оны алу процесі бұрынғыдан жеңілдетілгені ерекше атап өту қажет. Оның электронды форматқа көшуі де – жемқорлыққа қатысты құқық бұзушылықтарды жоюға мүмкіндік беріп келеді.

Уақытты талап ететін сансыз анықтамалар. Қажетті құжаттарды алу үшін жұмыстан сұранып, халыққа қызмет көрсету орталығында ұзын-

-сонар кезекке тұрудың қажеті жоқ. Бұл шаруа өзіне-өзі қызмет көрсету бұрыштарының көмегімен әжептәуір жеңілдеді.

«Жалғызбағаш ауылдық округі әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесінде өзіне-өзі қызмет көрсету бұрышы жұмыс істеуде. Күн сайын мұнда 15-ке жуық ауыл тұрғындары келеді. Олар электронды үкімет порталы арқылы кез келген мемлекеттік қызметті ала алады. Оның ішінде: бала тууды тіркеу, азаматтық хал актілерінің жазбаларына өзгерістер, толықтырулар мен түзетулер енгізу, соттылықтың болуы не болмауы туралы анықтамалар, атаулы әлеуметтік көмек алу, медициналық ұйымға тіркелу және тағы басқа. Бүгінгі күні ауыл тұрғындарына 200 – ден астам түрлі электрондық мемлекеттік қызмет көрсетілді.

«Жалғызбағаш ауылдық округі әкімі аппараты» ММ-сі

ӨЗ-ӨЗІНЕ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ БҰРЫШЫН ПАЙДАЛАНЫҢЫЗ

1. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АДАМ АПАРАТЫ
2. ҚЫЗМЕТТІ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ
3. ҚЫЗМЕТТІ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ
4. ҚЫЗМЕТТІ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ
5. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АДАМ АПАРАТЫ

ҚЫЗМЕТТІ ҚЫЗМЕТ АЛУШЫЛАР!
ЕНДІ СӨЗЕР АРНАУЫ ҚЫЗМАСТЫРЫЛҒАН ӨЗ-ӨЗІНЕ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ БҰРЫШТАРЫН ПАЙДАЛАНА ОТЫРЫП ӨЗІНГЕ ҚЫЗМЕТТІ МЕМЛЕКЕТТІК КӨРСЕТІЛТІН ҚЫЗМЕТТЕРДІ АЛА АЛАСЫЗДАР! БІЛ ТИМДІ, КЕЗДЕРТІСІЗ ӨРІ УАҚЫТТЫ ҮНЕМДЕДІ.

ANTIKOR e.gov

ВХОД В МОБИЛЬНОЕ ПРИЛОЖЕНИЕ EGOV MOBILE ДОСТУПЕН ЧЕРЕЗ БИОМЕТРИЮ

В мобильном приложении eGov Mobile можно будет авторизоваться только одним способом – с помощью биометрии. Обновления позволяющая гражданам использовать больше функционала в приложении и направлены на сохранение безопасности персональных данных казахстанцев.

Теперь стало проще пройти этап авторизации в мобильном приложении eGov Mobile. Для этого нужно пройти видео-идентификацию Digital ID и получить ЭЦП ключи. Отметим, что ранее вход в приложение осуществлялся с помощью короткого SMS кода либо ЭЦП ключей. Теперь вход будет осуществляться только через биометрию.

Что дает авторизация с помощью биометрии в приложении eGov Mobile:

- больше функциональных возможностей, в том числе последующий вход в приложение через Face ID, отпечатку пальца либо короткого кода (в зависимости от смартфона и настроек на нем);
- возможность получать Push уведомления;
- отправка обращений через платформу e-otinish и т.д.;
- в истории госуслуг можно будет продолжить получение услуги, если не успели завершить процесс;
- более надежную защиту персональных данных.
- «Ранее мы получали жалобы от пользователей о том, что отказ от одноразового sms-пароля приводит к некоторым неудобствам при авторизации, и они не хотели проходить процесс биометрии. Но на самом деле Digital ID дает казахстанцам больше функциональных возможностей для получения услуг, чем одноразовый пароль. К тому же процесс авторизации с помощью биометрии стал намного проще и быстрее. Также мы

всегда заботимся о безопасности персональных данных казахстанцев, а данный вид авторизации в этом имеет много плюсов», - отметил Председатель Правления АО «Национальные информационные технологии» Ростислав Коняшкин.

С детальной видеоинструкцией можете ознакомиться по ссылке: <https://www.youtube.com/watch?v=kOAPZs2RT08>

После успешной авторизации и создания ЭЦП ключей последующий вход в приложение будет осуществляться с помощью Face ID, Touch ID (отпечаток пальца) и/или короткого кода.

Отметим, что сегодня в мобильном приложении eGov Mobile доступны порядка 400 госуслуг eGov.kz и услуги e-license для физических лиц. Ежемесячно мобильным приложением eGov Mobile активно пользуются порядка 2,4 млн. казахстанцев.

Популярный среди пользователей сервис «Цифровые документы» содержит 18 документов. Сегодня цифровыми документами можно воспользоваться в:

- аэропортах страны при внутренних перелетах;
- при посадке в вагоны на железнодорожных вокзалах и покупке билетов АО «КТЖ»;
- в отделениях АО «Отбасы Банк» и АО «ЕНПФ»;
- оператора сотовой связи Beeline;
- при получении услуг в банках второго уровня (Kaspi.kz, Halyk Bank);
- в офисах АО «Freedom finance» и АО «Казхателеком»;
- получения и отправке почтовых посылок, и кассовых операциях АО «Казпочта»;
- при получении госуслуг в ЦОНах (за исключением миграционной службы);
- пунктах обмена валют и у нотариусов.

Управление по связям с общественностью АО «НИТ»

ДЛЯ УЛУЧШЕНИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СУДОВ

После обретения страной независимости в казахстанской судебной системе произошли существенные изменения. Одним из ключевых направлений реформ является обеспечение верховенства права и модернизацию этой сферы. За последние годы принято множество государственных программ и законодательных новшеств в целях улучшения деятельности судов. Судебная система Республики Казахстан за последнее время претерпела немало изменений. Одна из пяти реформ Плана нации 100 конкретных шагов направлена на модернизацию судебной системы, которая должна стать надежной гарантией стабильности в обществе, верховенства закона, неуклонного соблюдения прав и интересов граждан.

Если в кратце остоновиться о ряда принятых мерах по совершенствованию судебной системы в нашей республике, то комплекс мер, направленных на коренное изменение всей национальной правовой системы был заложен в Государственной программе правовой реформы утвержденной в 1994 году. Предполагалось реорганизация судостроительства и судопроизводства, совершенствование материального и процессуального законодательства. Важной вехой стал Указ Президента от 1 сентября 2000 года «О мерах по усилению независимости судебной системы», которым функции по обеспечению деятельности судов были переданы из ведения Министерства юстиции Верховному Суду. Логическим завершением преобразований этого периода стало принятие в декабре 2000 года Конституционного закона «О судебной системе и статусе судей Республики Казахстан», заложившего принципиально новые нормы, определяющие основные элементы судостроительства и порядок работы

судов республики. В соответствии приоритетами, определенными государством в правовой сфере, принят ряд мер дальнейшей модернизации судебной системы, направленной на упрощение судопроизводства, разграничение вопросов правосудия и судебного администрирования. Новые социальные отношения, порожденные условиями рыночной экономики, обусловили развитие специализированных судов. Так, с 2002 года начали работу специализированные межрайонные экономические и административные суды. В 2007 году в городах Астана и Алматы образованы специализированные межрайонные суды по делам несовершеннолетних, а с 2012 года они созданы во всех регионах республики. Важным событием в процессе совершенствования судебной системы стало введение с 1 января 2007 года института присяжных заседателей, что в значительной степени расширило возможности участия общественности в отправлении правосудия.

После своего назначения Председателем Верховного Суда Республики Казахстан Ж. Асанов сразу же предложил меры, направленные на решение насущных задач судебной системы нашей страны и названные семью камнями правосудия.

В качестве первой задачи председатель Верховного суда определил справедливость правосудия. Было признано, что люди видят совершенно разные судебные решения по схожим делам, что, конечно, не может не вызывать у граждан вопросов, а порой и ощущения несправедливости, творящейся в судах. В целях обеспечения справедливого правосудия предложено более активно задействовать принцип равноправия сторон уголовного процесса и их состязательности.

Вторая задача правосудия – обеспечение независимости и повышение ответственности судей. Достижение эффективности правосудия названо третьей задачей. Каждый гражданин имеет право вынести спор на рассмотрение в суд. При этом судебное производство долгий и дорогой процесс. Уменьшение количества исков привело бы к улучшению качества правосудия, подчеркнул председатель Верховного суда. Эта задача решается сегодня судебными органами путем расширения примирительных процедур и медиативных соглашений между сторонами. При этом существенно возрастает роль адвокатуры. Четвертая задача – внедрение административной юстиции. Предлагается расширить сферу деятельности административных судов. В частности, отдать им споры между государственными органами и гражданами. Тем более что мировая практика свидетельствует об эффективности таких судов. Их у нас нет, а в других постсоветских странах они действуют. Пятая задача – создание института следственных судей. Шестой задачей назван качественный отбор кандидатов в судьи. Седьмая задача курс на цифровизацию. Ж. Асанов особо отметил, что внедрение современных технологий будет способствовать укреплению эффективности судебной системы и повысит доверие к ней со стороны общества.

Обозначены следующие направления работы. Первое – обеспечение беспрепятственного и удобного доступа граждан к правосудию через IT-сервисы. Второе – автоматизация судопроизводства, что делает его экономичным. Третье – работа с большими данными и использование мирового судебного опыта.

Улан МАМЫТБЕК, Судья Ескельдинского районного суда

МЕМЛЕКЕТТІК ТІЛДІҢ МӘРТЕБЕСІ

Қазақстан Республикасының Конституциясына сәйкес, қазақ тілі еліміздің мемлекеттік тілі болып табылады. Мемлекеттік тіл – мемлекеттік бүкіл аумағында, қоғамдық қатынастардың барлық саласында қолданылатын тіл болғандықтан, жүргізілетін барлық іс-қағаздары мен құжаттар мемлекеттік тілде болуы тиіс.

Қазақ тілі – біздің рухани негізіміз. Біздің міндетіміз оны барлық салада белсенді пайдалана отырып дамыту, тілдің қолданылу аясын арттыруға күш салу. Қазіргі таңда мемлекет тарапынан тілдік қорымызды үздіксіз жетілдіріп отыру үшін заңдар

қабылданып, бағдарламалар жасалған. Атап айтқанда, Қазақстан Республикасының Жоғарғы Соты төрағасының 2009 жалдың 27 ақпандағы «Іс қағаздарын мемлекеттік тілге көшіру туралы» № 36 өкіміне сәйкес республикамыздың барлық сотында іс қағаздарын жүргізу номенклатурасына сәйкес жүргізілетін кітаптар, есептік карточкалар, сот тәжірбиесінің талдаулары, жедел кеңес және семинар сабақ хаттамалары, жоғары сатыдағы соттар және басқа да мемлекеттік мекемелермен хат алмасу тек мемлекеттік тілде жүргізіледі.

Осы мүмкіндіктерді пайдаланып мемлекеттік тілдің қолдану өрісін кеңейту өз қолымызда. Өйткені

қазақ елінің тәуелсіздігінің бір тұғыры – ана тілі. Елбасы «Қазақстанның болашағы – қазақ тілінде» деп айтқаныдай, елімізде ана тіліміздің мәртебесінің биіктеуіне, өркендеуіне, дамуына қолдау көрсетіп, көптеген мүмкіндіктер туғызып отыр. Сондықтан мемлекеттік тілдің жарқын болашағына ресми қарым-қатынас тілі және ресми іс-қағаздар тілі ретінде мәртебесін биіктететіне сеніміміз мол және осы ортақ іске бәріміз бірлесі атсалысуымыз керек. Сонда істің алғыры басыу жеделдеп, мемлекеттік тіліміздің мәртебесі арта түсері даусыз.

Рүстем ИЕМБЕРГЕН, Ескелді аудандық сотының бас маманы

ЛАГЕРЬ ЖАЗЫ КӨҢІЛДІ!

Міне, асыға күткен жаз мезгілі де келіп жетті! Жазғы демалысты әр-бір оқушы қызықты әрі кәңілді өткізуге тырысады. Сол себепті 11.07.2022 жылы, Н.Алдабергенов атындағы орта мектебінің қабырғасында «Күншуақ» жазғы лагері ашылды. Лагердің негізгі мақсаты – балалардың жазғы демалыс кезінде уақытын тиімді пайдалану және денсаулығын нығайту, бір-бірімен байланыс орнатуға үйрету, бауырмашылдыққа, достыққа, бір-біріне деген қамқорлыққа, табиғатты жақсы көріп аялауға тәрбиелеу және жазғы ойындар, жазғы табиғат, жазғы еңбекке баулу.

Лагерге жүзден астам балалар келді. Онда балалар отрядтарға бөлініп, отряд аттарын, өз ұрандарын ойлап тапты.

«Күншуақ» жазғы лагерінде келесідей бастауыш сынып мұғалімдері: Бедегулова Я.О., Сейдахметова Ж.Б., Баймухамбетова А.А., Айымбекова Ж.Г., Женисова Н.Ж., Байсеитова Б.Н., Хлыновская М.Н., Вьюгина Д.Л., Фоменко Н.В., тәрбиеші болды.

Жазғы мектеп лагерінің әр күні сапқа тұрудан, таңертеңгілік жаттығулармен және таза ауада ойнаудан басталады. Өйткені, «Денсаулық – бұл аурудың немесе кемшіліктің болмауы ғана емес, толық физикалық және әлеуметтік салауаттылық жағдайы».

Балаларға мерекелік көңіл – күй сыйлай отырып, тапқырлық, ұшқыр қиял арқылы әзіл әлемінде қалықтауға бейімдеу, бір-бірімен еркін араласуға, достық қарым-қатынастарын жетілдіру үшін - «Көңілді - жаз!» суреттер байқауы,

«Сүйікті мультфильмдеріңіздің парақтары ізімен» викторинасы, «Тәттіні сүйетіндер күні», «Нептун» мерекесі және «Көңілді әзіл!» - викторинасы секілді шаралар жүргізіліп отырды. Түрлі-түрлі ойындар ойнатылды, караокемен ән айтты, асфальтта сурет салды, қасықпен су тасу, судың астынаң маржан тастарды іздеу, құтқару шеңберін үрлеу, балық аулау секілді ойындарын ойнады. Ал әр байқаудың соңында дәмді балмұздақпен және сыйлықтармен марапатталып отырды.

«Күншуақ» жазғы лагерінен оқушылар 8 күн бойы қызыққа толы әрі ұмытылмас әсер алды деп сенеміз!

Ж.Г.АЙЫМБЕКОВА, Н.Алдабергенов атындағы орта мектебінің бастауыш сынып мұғалімі

ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ГРУДНОГО ВСКАРМЛИВАНИЯ

Грудное вскармливание является одной из самых важных составляющих материнского поведения, оно обеспечивает полноценный физический и эмоциональный контакт матери и малыша. Первый объект, с которым после появления на свет ребенок вступает в контакт, - это материнская грудь. Первое прикладывание - это начало взаимоотношений с окружающим миром. Поэтому самое важное в кормлении - это не только само кормление, но и контакт матери и ребенка. Акт кормления имеет большое значение для общения матери и ребенка, при условии его достаточной длительности и повторяемости. Общаясь с матерью, ребенок подражает ей, и уже на этом этапе усваивает законы общения. Именно у груди и на руках матери осуществляется постепенное усложнение форм общения, углубление психологической связи, любви и поддержки.

Связь матери младенца в процессе грудного вскармливания и ухода формирует базу будущей социализации ребенка в обществе. Благодаря этой связи мать может понимать язык ребенка, каждый его жест, гримасу, каждый издаваемый звук. Впоследствии зависимость ребенка от материнского молока и самой матери будет уменьшаться, но сформированные отношения мамы и ребенка останутся пожизненной основой внутрисемейных отношений. И это важно как для ребенка, так и

для матери! Еще одна способность, которая формируется во время кормления малыша, - это способность получать удовольствие от процесса и от достижения цели. Ребенок, находящийся на грудном вскармливании, быстрее учится выражать свои желания и быть понятым. Сосание груди, как известно, не только утоляет голод. Оно успокаивает ребенка, помогает ему

заснуть. Закладываются отношения младенца к окружающему миру. Если мама чутко и ласково ухаживает за грудничком, появляется сразу, откликаясь на его зов, дает грудь в ответ на его характерный поворот головы, то весь мир воспринимается ребенком, как доброжелательный. Такой малыш вырастет смелым, уверенным в себе человеком. Находясь с мамой лицом к лицу, слыша ее сердцебиение и ощущая

множество других, самых незаметных составляющих настроения, ребенок познает радость и печаль, веселье и гнев. Он, подрастая, подобно зеркалу перенимает мамы эмоциональные реакции - так же улыбается или хмурит брови. Отражая мамы реакции, малыш понимает: «что такое хорошо и что такое - плохо».

Маме грудное вскармливание тоже приносит свои бонусы.

1. Устойчивость к стрессам и профилактика депрессивных состояний. Гормоны, вырабатываемые при лактации, вызывают чувство удовлетворения, снижения тревоги и дают спокойствие. За счет этого кормящей матери всегда хватает душевных сил на преодоление бытовых неурядиц, и даже хронический недосып переносится ею гораздо легче. Женщины, кормящие грудью, реже встречаются с такой проблемой, как послеродовая депрессия.

2. Развитие материнской интуиции. Кормящие матери настраиваются на одну волну с малышом, быстрее начинают понимать его потребности. Многие женщины замечают, что им легко быть внимательными, заботливыми и отзывчивыми во время кормления грудью.

3. Приобретение «права на отдых». Кормление грудью, когда оно уже налажено и многие проблемы позади, дает женщине несколько минут «заслуженного отдыха». Только нужно действительно позволять себе в эти мгновения отрешиться от домашних дел и проблем. Будьте здесь и сейчас.

4. Возможность заложить основы воспитания. При грудном вскармливании ребенок познает первые жизненные запреты. Например - «здесь кусать нельзя». Годовалым малышам свойственны частые перепады настроений. Но если он может прильнуть к маминой груди, ему легче успокоиться, а маме легче найти с ним общий язык, сохраняя мир и любовь в семье.

5. Мамы испытывают чувство гордости за то, что вскормили ребенка грудью, воплотив свою женскую сущность. Дали своему малышу все самое лучшее, что было задумано природой. Состав и свойства молока зависят не только от того, что ест мама, но и от её состояния. Например, если мать обеспокоена и волнуется, то это передается малышу с молоком. Он также начинает вести себя беспокойно, нарушается его пищеварение. Поэтому фразу «впитал с молоком матери» следует понимать скорее буквально, чем иносказательно.

Доказано, что чем выше настрой беременной и родившей женщины на кормление, тем больший срок она кормит грудью своего ребенка в реальности. Отсутствие заболеваний и осложнений у женщины, нормальное течение беременности и родов увеличивает, как желание кормить ребенка, так и реальные сроки вскармливания.

Будьте здоровы и дарите здоровье своим детям!

Г.С.КАЛИЯКБЕРОВА,
ГКП на ПХВ Ескельдтинская ЦРБ,
психолог/валеолог

ЗНАЧИМЫЕ ПРОФИЛАКТИЧЕСКИХ ПРИВИВОК ДЛЯ ДЕТЕЙ

Одной из важнейших мер, предпринимаемых для формирования здоровья ребенка, считается профилактическая прививка.

Вакцино профилактика является наиболее эффективной и безопасной с медицинской точки зрения стратегией предупреждения инфекционных заболеваний, снижения инвалидности и смертности от инфекционной патологии.

Защитить ребенка от управляемых инфекция можно только благодаря профилактическим прививкам.

Согласно Национального календаря профилактических прививок, государством гарантированы бесплатные прививки детям соответствующим возрастам против 10 инфекционных заболеваний: дифтерии, столбняка, коклюша, кори, эпидемического паротита, краснухи, вирусного гепатита В, вирусного гепатита А, полиомиелита и туберкулеза.

По эпидемическим показания детям из группы риска проводятся профилактические прививки против гриппа, ХИБ-инфекций, ветряной оспы... Критериями вакцинации в Республике Казахстан являются безопасность и эффективность.

Безопасность и эффективность иммунизации обеспечена правильной организацией вакцино профилактики, включая транспортировку и хранение вакцин; применением качественного медицинского инструментария, эффективностью и безопасностью вакцин.

Вакцины - это, как правило, даже не целые микроорганизмы, а только их части. При введении в организм ребенка вакцины не могут вызвать инфекционного заболевания, но обеспечивают выработку защиты (антител и специфических клеток). Когда организм встречается с настоящим возбудителем инфекции, то выработанная защита препятствует развитию болезни или смягчает ее течения. Таким образом, при введении вакцин организм ребенка "знакомится"

с возбудителем инфекции и "обучается" методам борьбы с ними. Прививки, полученные в детстве, создают основу иммунитета против отдельных инфекций на всю жизнь. Современные вакцины являются высокоэффективными, безопасными и соответствуют мировым стандартам, хорошо переносятся. Однако, в отдельных случаях, могут возникнуть реакции в виде покраснения, уплотнения в месте введения вакцины, повышение температуры. Это закономерная реакция, которая говорит о начале формирования защиты от инфекций. Она связана с индивидуальными особенностями организма. Такие реакции носят кратковременный характер и не требуют лечения.

Профилактические прививки не проводят в период острого или обострения хронического заболевания: их откладывают до выздоровления или достижения ремиссии. Детям с хроническими заболеваниями, болеющим детям или ослабленным профилактические прививки особенно необходимы: инфекции у них протекают гораздо тяжелее, нередко сопровождаются осложнениями.

Согласно рекомендациям ВОЗ несколько профилактических прививок можно проводить одновременно. Иммунная система многофункциональна и способна обрабатывать несколько задач одновременно, без ущерба для здоровья ребенка. Поэтому проведение нескольких прививок в один день безопасно и позволяет создать защиту против нескольких инфекций одновременно. Для создания длительной эффективной защиты с помощью вакцин важно соблюдать рекомендованные интервалы между прививками.

Более эффективным средством предупреждения инфекционных заболеваний, чем вакцины на сегодняшний день современная медицина не располагает.

Багжан КАСЕНОВА,
Медсестра 5 ВОП

МАЙМЫЛ ШЕШЕГІ

Маймыл шешегі (monkeypoxes - МРХV) - сирек кездесетін жұқпалы ауру, қызба, жалпы интоксикация және экзантеманың (қызару) пайда болуымен сипатталады. Инкубациялық кезеңі 5-тен 21 күнге дейін. Адамдарда клиникасы жоғары қызба, дененің ауыруы, әлсіздік, бөртпе, құсу, лимфа түйіндерінің ұлғаюы, айналуымен сипатталады. Аурудың ұзақтығы 2-3 апта, өздігінен емделу тән.

Маймыл шешек ауруының негізгі көзі жабайы жануарлар: приматтар мен кеміргіштер (сарайлар). Инфекция жұқтырған адамнан ауа тамшылы, қанымен немесе оның биологиялық сұйықтықтарымен, сондай-ақ ауру жануардың етін қолдану арқылы жұғуы мүмкін.

Әлемде маймыл шешегі ауруының өсуіне байланысты шетелге шығатындарға маймыл шешегінің өршуі тіркелген Батыс Африка елдеріне барудан бас тарту ұсынылып отыр. Шет елдерге шыққан жағдайда жабайы жануарлармен (приматтармен, кеміргіштермен) байланысты болдырмау, стихиялық және көше саудасы орындарында тамақ ішуден аулақ болу, тамаққа тек

мұқият термиялық өңделген етті (өнімдерді) пайдалану, адамдар көп жиналатын орындарға барған кезде жеке профилактика шараларын (қашықтық, маскалар, антисептиктер) пайдалану, қол гигиенасын сақтау.

Егер үйге оралғаннан кейін үш апта ішінде өзіңізді нашар сезінсеңіз, температура, бөртпе (қызару, везикулар және т.б.), онда сіз шұғыл түрде жақын медициналық ұйымға хабарласып, шетелде болғаныңыз туралы хабарлаңыз.

М.МУКАШЕВ,
Ескелді аудандық СЭББ
жетекші маманы

МӘМІС ЖӘНЕ ТМҚҚҚ МЕДИЦИНАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ ПАКЕТТЕРІ

ТЕГІН МЕДИЦИНАЛЫҚ КӨМЕКТИҢ КЕПІЛДІК БЕРІЛГЕН КӨЛЕМІ:

1. жедел медициналық көмек және медициналық авиация
2. алғашқы медициналық-санитарлық көмек (МСАК)
3. АИТВ инфекциясы мен туберкулездің диагностикасы
4. жарақаттар, уланулар, шұғыл жағдайлар
5. сақтандырылмаған адамдар үшін қабылдау бөлмесінде және тәулік бойы стационарда жедел медициналық көмек
6. созылмалы және әлеуметтік маңызды аурулар кезінде тәулік бойы, күндізгі және үйдегі стационарда жоспарлы медициналық көмек
7. туберкулез кезіндегі 1 кезеңді медициналық оңалту
8. паллиативті медициналық көмек
9. өлімнен кейінгі донорды дайындау
10. шетелде ҚР азаматтарын емдеу және

шетелдік мамандарды тарту
11. дәрілік заттармен және медициналық заттармен қамтамасыз ету

МІНДЕТТІ ӘЛЕУМЕТТІК МЕДИЦИНАЛЫҚ САҚТАНДЫРУ АРҚЫЛЫ ҚОЛЖЕТІМДІ МЕДИЦИНАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ ТҮРЛЕРІ:

1. ауруларды алдын алу және ерте анықтау
2. амбулаториялық жағдайда аурулардың диагностикасы
3. бейінді мамандардың қабылдауы және консультациясы
4. қабылдау бөлмесінде және тәулік бойы стационардағы жедел медициналық көмек
5. тәулік бойғы, күндізгі және үйдегі стационардағы жоспарлы медициналық көмек
6. медициналық оңалту
7. патологиялық диагностика
8. өлімнен кейінгі донорды дайындау
9. дәрілік заттармен және медициналық бұйымдармен қамтамасыз ету

КАЗАХСТАНСКИЕ ШТАНГИСТЫ ЗАВЕРШИЛИ ЧЕМПИОНАТ АЗИИ В ТАШКЕНТЕ С 47 МЕДАЛЯМИ

В Ташкенте завершился чемпионат Азии среди юношей до 17 лет и юниоров до 20 лет. Казахстан на данных стартах представляла команда из 22 спортсменов, сообщает olu.tris.kz.

По итогам соревнований наши ребята завоевали 47 медалей: 10 золотых, 23 серебряных и 14 бронзовых.

В медальном зачете среди юношей и девушек до 17 лет наша сборная заняла третье место. В отдельном рейтинге среди юношей – первое место, среди девушек – восьмое.

Среди юниоров и юниорок до 20 лет сборная Казахстана стала одиннадцатой, тогда как наши юниоры заняли девятое место, а юниорки – восьмое.

«В первую очередь хочу поздравить всю команду и тренерский штаб с отличными результатами. Каждый спортсмен выложился на сто процентов, показал характер. Отдельно хочу отметить Емберди Едыге, который подтвердил свой статус рекордсмена, Никиту Абдрахманова и Алишера Байбурова — они стали лидерами в своих категориях среди юношей, а также заняли вторые места среди юниоров, и чемпиона Азии среди юношей до 17 лет Дениса Полубояринова.

17 лет Дениса Полубояринова.

В преддверии соревнований тренерским штабом сборной, Федерации и региональными тренерами была проделана большая комплексная работа: в период сборов провели отбор, на заседании тренерского совета утвердили лучших.

Также хочу поблагодарить за поддержку всех казахстанцев, кто следил за нашими выступлениями, болел и поддерживал ребят.

Подводя итоги, скажу, что в молодежной сборной сформирован достойный резерв, с которым будут связаны наши планы на Олимпиаду 2028 года, - озвучил старший тренер Жанибек Кишкенбаев.

АБЗАЛ АЗАМАТ ЕДІ

ЕСКЕ АЛУ

Осыдан тұра бір жыл бұрын, суық хабар естігенімізде, көңілімізді құлазытып, қабырғамызды қайыстырды. Кеңестік кезеңде де, тауелсіздік жылдарыда өзінің кіндік қаны тамған (бұрынғы Шұбар) қазіргі Н.Алдабергенов ауылының өсіп-өркендеуіне, экономикасы мен мәдениетінің көркеюіне зор үлес қосқан Жаңабек Жетібайұлы өмірден өтуі, марқұмды танып-білетін әр адамға, туған-туыстармен, замандастарына оңай тимеді.

Өйткені ол зейнетке шыққанға дейін туған жеріне ту тігіп, қажыр-қайратымен күш-жігерін жұмсаған парасатты азаматтың бірі және бірегей еді.

Шатрбеков Жаңабек Жетібайұлы Шұбар ауылында 1938/ жылы қазан йының 12-жұлдызында дүниеге келді. Шұбар орта мектебінің 7- кл. бітірген соң Көксу Ауылшаруашылық техникумына түсіп, оны үздік бітіргеннен кейін, туған ауылындағы сол кездегі 22 парт съезді атындағы колхозда механик болып қызмет атқарады. Жұмыстан қол үзбей жүріп Алматыдағы Ауылшаруашылық институтін сырттай оқып бітіреді. Содан кейін колхозда бас инженер, Машина-трактор жөндеу шеберханасында басқарады. Колхоз басқарма бастығының орынбасары, партия ұйымының хатшысы болып қызмет атқарады.

Еліміз Егемендік алған жылдары Н.Алдабергенов атындағы агрофирманың тексеру комиссиясын басқарды. Ұзақ жылдарғы еліне сіңірген еңбегі елеусіз қалған жоқ. Ол Мемлекет тарабынан бірнеше дүркін төсбелгілер, Медалдар мен алғыс хаттардың иегері болды. Атап айтсақ 1966 жылы «За Труавую добелисть», 1967 жылы В.И.Лениннің 100 жылдық Соңсионистік жарыстың жеңімпазы медалі, 1987 жылы, «Доблестный труд» медалімен, 1989 жылы «Еңбек ардагері» медалдар мен бірнеше алғыс хаттардың иегері болды, 2012 жылы Ескелді ауданының Құрметті атағының иегері. Бірнеше мәрте ауылдық, аудандық кеңестің депутаты болып сайланып, ауыл халқының зор сеніміне ие болған абзал азамат еді.

Сүйікті жар, балаларына қамқор әке, бауырларына көмегін аямайтын үлкен отбасының қадірлісі болған Жәкеннің жарқын жүзі әлі көз алдымызда.

Алланың дегеніне көнуден басқа амалымыз жоқ. Өмірден озғанына арамыздан кеткеніне міне 1 жыл болды. Күндей Нұрлы дидары жадымызда сақталып, жүрегіміздің төрінен орын алып келеді. Алладан рахымы, Пайхамбардан шапағат болсын деп дұға тілеп, Құран бағыштаймын.

Жаратқан иеміз жатқан жерін жайлы, иманы жолдас, жаны жаннатта болсын деген дұғамызды Қабыл етсін! дей отырып,

Жаңабек Жетібайұлы Шатрбековті сағынышпен еске аламыз.

1. Өзің жайлы айта алмаймын таусылып Ел айтады, жұрт айтады жарысып. Көпшіліктен алғыс алған сауабың, Жеткен шығар рухыңмен қауышып

Жан-жарық аман жүрсін арамызда, Жұлдыздай ағып өткен бұл өмірден, Бейнеңіз қалды Жеке санамызда.

2. Өмір осы білмес әр кез аяуды. Көңіл осы көтеретін қыйнауды. Орның сенің бөлек еді-ау біздерге Ардақты әке, асыл ата саялы.

5. Алланың мініп парағын, Жұмақта болсын тұрағын. Нұрланып тұрсын шырағың, Пейіште болсын жұмағың. Әушине!

3. Әке деген асқар тауың, орманың, Әке деген жұбанышың қорғаның. О, адамдар бар кезінде өкенің Қадырын біл, өкініште қалмағын!

Еске алушылар: жұбайы Раушан, балалары нөмерелері, бауыры Қуандық көліні Раушан; Замандастары: Қыдырбек – Шайбала, Жекен-Әсия. Қалтай, Күләш, Сәруар, Бегиман, Зина; Ауылдастары: Төлеген, Қонысбай, Қалдыбай, Керімбек.

4. Көнеміз бұл тағдырдың сынағына,

20 тамыз 2022 жыл

ХАБАРЛАНДЫРУ!

«Ермұханбетова» ЖК 2022 жылғы 8-12 тамыз аралығында «жол берілетін шығарындылар нормативтері»жобасы бойынша көпшілік талқылаулар өткізетіні туралы жұртшылықты хабардар етеді.

Бастамашы: «Ермұханбетова» ЖК (ЖҚС) ИИН460915403021, тел 87053155067, қосымша ақпарат алуға болатын электрондық мекенжайы: e-mail: zarina.imanbayeva@mail.ru

Жоба материалдарымен сайтта танысуға болады: ecportal.kz әзірлеуші «Экология»ҒӨО ЖШС, БСН990740003013 тел.87282 41-39-42.

Алматы облысының Табиғи ресурстар басқармасы қоғамдық тыңдау бойынша Тел. 8(7282) 32-92-67, 329267eco@mail.ru, Талдықорған қ., Қабанбай батыр к-сі, 26

ОБЪЯВЛЕНИЕ!

ИП «Ермұханбетова» информирует общественность о проведение публичных обсуждений с 8 по 12 августа 2022 г., по проекту «Нормативы допустимых выбросов».

Инициатор: ИП «Ермұханбетова» (АЗС) ИИН460915403021, тел 87053155067, электронный адрес по которому можно получить дополнительную информацию: e-mail: zarina.imanbayeva@mail.ru

Ознакомится с материалами проекта можно на сайте: ecportal.kz. Разработчик ТОО НПЦ «Экология», БИН990740003013 тел.87282 41-39-42.

Управление природных ресурсов Алматинской области по общественным слушаниям Тел.8(7282) 32-92-67, 329267eco@mail.ru, г.Талдықорған, ул.Кабанбай батыра, 26

ТАБИҒАТТЫ ӨРТТЕН ҚОРҒАЙЫҚ

Шілденің орта белінен басталып, қыркүйектің басына дейін жалғасатын аптап ыстық өртке қарсы қызметі үшін аса бір сындарлы мерзімдердің бірі. Өйткені, таулы-далалы алқапта, жалпы табиғат аясында орын алатын өрт оқиғалары жиілейді.

Құрғақ шөп күннің ыстықтығынан, яки, басқа себептерден тұтанса, аз мерзімнің ішінде ұланғайыр аумақтарға жайылып, алапат өртке айналмақ. Ең қауіптісі, орманға, егіндікке жайылып кету алатын да тудырады. Мал жайылымын құртып, мал шаруашылығымен айналысатын қожалықтардың нысандарына, аша-туяқтысына қауіп төндіреді. Өрт кезінде өртке қарсы қызметінің басқа да мекемелермен атап айтқанда, әкімдіктермен, келік-коммуникация мекемелерімен, орман шаруашылығы

басқармалармен т.б. қажетті орындармен бірігіп өзара әрекет ету іс-жоспарлары жасалған. Бүгінгі таңда табиғат аясында орын алған өрттің бастамасына көбінде адамның да себебі болатындығын айта кетуге болады. Даладағы өрттің көпшілігінде автокөлік тасжолының бойына басталатындығын анықтау жұмыстары көрсетіп отыр. Оған не себеп дейсіз ғой. Оған себеп мысалы көлік жүргізушісінің өшірмей терезеден лақтыра салған темекі тұқылы екендігі сөзсіз.

Сонымен қатар малшылардың да отты абайсыз қолданғандары да даланың оп-оңай отқа орануының бірден-бір себебі болуда. Аудан өңірін өрттен қорғау үшін өртке қарсы қызметі бірқатар тиімді шараларды жүзеге асыруда. Олардың бірі Ескелді ауданының орман қорғау мекемесімен бірге табиғат аясындағы өртті анықтау мен

ауыздықтау арналған жұмыстар үйлестірілуде. Мақсат табиғат аясында шыққан өртті анықтап, оны сөндіруге күштерді жедел жұмылдыру. Бұл шараның нәтижесінде дала алқабын, орманды, таулы өңірді шарпыған өртті өрттің шағын көлемдерінде ауыздықтауға және оттан келетін зиянның көлемін барынша кемітуге септігі тиюде.

Құрметті аудан тұрғындары, баршаларыңызды табиғат аясында отқа сақ болуға шақырамыз. Өрттің барлығының абайсыздық танытқандықтан, елеп-ескерілмегендіктен шығатындығын ұмытпайық. Туған жерді өрттен қорғау, аялап, қадірлеу әр азаматтың қастерлі парызы екендігі есімізде болғаны жөн.

Құрметті аудан тұрғындары, баршаларыңызды табиғат аясында отқа сақ болуға шақырамыз. Өрттің барлығының абайсыздық танытқандықтан, елеп-ескерілмегендіктен шығатындығын ұмытпайық. Туған жерді өрттен қорғау, аялап, қадірлеу әр азаматтың қастерлі парызы екендігі есімізде болғаны жөн.

Қ. ӘШИМОВ,
Ескелді ауданының
ТЖБ инженері
азаматтық қорғау
аға лейтенанты

Меншік иесі: «ЕСКЕЛДІ ЕЛІ» ЖШС директор - бас редактор Жаханмет Мырзахметұлы ИСАБАЕВ. Директордың телефоны 3-04-75 Редакцияның телефоны 3-19-15

Газет қазақ және орыс тілдерінде аптасына бір рет жұма күні шығады.

Эл. мекенжайымыз: Eskeldi_eli@mail.ru Газет ҚР Инвестициялар және даму Министрлігінің байланыс, ақпараттандыру және ақпарат комитетінде 2015 жылғы 16 қарашада тіркеліп, № 15692-Г куәлігі берілген. Регистрационное свидетельство № 15692-Г от 16 ноября 2015г. выдано Министерством по инвестициям и развитию РК, комитетом связи, информатизации и информации.

ЕНБЕК ЕТПЕЙ ЕЛГЕ ӨКПЕЛЕМЕ

Өмірлік қыйын жағдайларға қарамастан мемлекеттен көмек күтпейтін, ал өздері өз ісін ашып, ұйымдарда немесе кәсіпорындарда еңбек ететін өмірлік қыйындықтары бар адамдар.

Мен Агиян Рыскуль 1972 жылы 11-ші қаңтарда дүниеге келгенмін. Жалғызбасты анамын. 1 балам студент 2 балам мектеп оқушысы. Қазіргі таңда Қарабұлақ ауылында тұрамын. Бұл үйі 2016 жылы өкіметтен берілген. Аз қамтылған отбасы ретінде. 2014 жылдан бастап Атаулы әлеуметтік көмек аламын. Ай сайын алатын әлеуметтік көмек жағдайымның жақсаруына септігін тигізуде. Қазір жеке кәсіпкермін, енбек бейнет емес-зейнет демекші тігін тігіп табыс тауып отырмын. Тапсырыстарым ұлғайып жатыр. Көйлектер, сымдар, діни заттар тігемін. Перде тігіп түйме қадаймын.

Енбек етпей елге өкпелеме, Егін екпей жерге өкпелеме демекші, ешкімге де өкпем жоқ. Осылайша табыс тауып, үш балдамды асырап жеткізіп отырмын.

ХАБАРЛАНДЫРУ/ОБЪЯВЛЕНИЕ

Ауыл шаруашылығын қолдан ұрықтандыру курстарына ниет білдірушілерді қабылдау. Ірі қара мал, жылқы және шошқа ұсақ мал түрлері бойынша Талдықорған қ. «Асыл» әлем орталығы базасында Чанышева к-сі 12. Шығыс шағын ауданы. Оқыту ақылы түрде жүргізіледі. (20 мың тг) Сертификат беріледі.

Балалық сұрақтар бойынша: Байшапанов Алтай Нұрғалиұлы 8 705 578 3950, 8 771 463 3989.

ГКП на ПХВ «Ескелді су құбыры» акимата Ескельдинского района уведомляет население об изменении тарифа с 01 августа 2022 года оказывающее услуги по подаче питьевой воды. Основание приказ Департамента Комитета по регулированию естественных монополий и защите конкуренции МНЭ РК по Алматинской области за №310-НҚ от 14 декабря 2021 года

№	Потребители	Утверждено уполномоченным органом
услуги по подаче воды по распределительным сетям		
Группа	Население	94,13 тенге/м3 (НДС В том числе)
услуги по подаче воды по распределительным сетям без прибора учета		
Группа	Население	516,77 тенге с человека (НДС В том числе)

Газет материалдары редакцияның компьютерлік орталығында беттеледі. Газет «Дәуір» Республикалық полиграфиялық баспа кешені» ЖШС-ның баспаханасында басылады. Баспаханың мекен-жайы: 050044, Алматы қаласы, Ш.Қалдаяқов көшесі, 17-үй.

Редакция мекенжайы: индекс 040500 Қарабұлақ ауылы, Оразбеков көшесі, 31 үй.

Осы шығарылымының таралымы 2000 Тираж 2000 Тапсырыс 1065 Көлемі 2 баспа табақ.

Авторлардың мақалалары редакцияның көзқарасын білдірмейді. Опубликованные материалы не обязательно отражают точку зрения редакции. Компьютерная верстка Е.ТКАЧЕНКО.